

۱۶ جون ۱۳۸۱

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

برنامه استراتژیک

و

برنامه عمل

۱۳۸۹-۹۲ ه.ش

حوت ۱۳۸۸

تعریف اصطلاحات عمده

- وضعیت موجود

- روش جمع‌آوری
معلومات

- منابع معلوماتی

- شاخص

- چهارچوب اندازه‌گیری
عملکرد

- پیامد

- بازده

- مسؤولیت

- نتیجه

- مدیریت مبتنی بر نتایج

- وضعیت مطلوب

وضعیت موجود اشاره به شرایط فعلی یک برنامه دارد و از معلومات کمی و کیفی برای شناسایی این وضعیت کار گرفته می‌شود. معلومات در مورد وضعیت موجود از یک برهه زمانی مشخص جمع‌آوری می‌شود و از آن به منظور معیار اندازه‌گیری یا ارزیابی نتایج کار استفاده می‌شود. وضعیت موجود برای هر شاخص لازم است و از شاخص برای ارزیابی نتایج کار استفاده خواهد شد. منظور از روش جمع‌آوری معلومات، نحوه جمع‌آوری معلومات درباره شاخص هاست.

افراد، سازمان‌ها یا نثراتی که از آنها معلومات در خصوص شاخص‌ها جمع‌آوری می‌گردد. یک واحد اندازه‌گیری که آنچه را که باید تحت یک مقیاس یا پیمانانه اندازه گرفته شود، تصریح می‌کند، اما بیانگر جهت یا تغییر نیست. شاخص‌های عملکرد خنثی است و شامل وضعیت مطلوب نمی‌شود. از این چهارچوب برای تنظیم جمع‌آوری معلومات مربوطه به منظور ارزیابی و اثبات پیشرفت حاصله در دستیابی به نتایج منتظره کار گرفته می‌شود. این چهارچوب زمینه را برای جمع‌آوری منظم معلومات درباره عملکرد فراهم می‌آورد و به تعقیب روند دستیابی به نتایج منتظره کمک می‌کند. این چهارچوب در مشورت با شرکا، تمویل‌کنندگان، دست‌اندرکاران و بعضاً مستفیدشوندگان طرح و بر آن نظارت می‌شود. نتیجه توسعه‌ای که مجموعه بازده‌های تحقق یافته است.

محصولات یا خدمات مستقیم که نتیجه انجام فعالیت‌هاست.

مسؤول یا مسؤولان، جمع‌آوری و تصدیق معلومات را شناسایی می‌کند که شامل افراد و نهادهایی می‌شود که معلومات از آنها کسب می‌گردد.

یک تغییر قابل توصیف یا قابل اندازه‌گیری در وضعیتی که از یک رابطه علت-معلول به دست می‌آید. یک روش مدیریتی که استراتژی، افراد، منابع، روندها و مقیاس‌ها را به منظور بهبود تصمیم‌گیری، شفافیت و پاسخگویی یکپارچه می‌کند.

اشاره به وضعیتی که قصد است به آن طی یک زمان مشخص در آینده دست یافته شود و بیانگر دستاورد ما در یک محدوده زمانی مشخص در آینده است. وضعیت مطلوب، نکته بحث محسوس و معنی‌داری با مستفیدشوندگان، دست‌اندرکاران و شرکا می‌باشد.

سخن داکتر سیما سمر

به نمایندگی از کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، مسرت دارم که برنامه استراتژیک کمیسیون برای چهار سال آینده (92-1389) را به شما ارائه می‌کنم. این برنامه استراتژیک نتیجه نظریات و تلاش‌های اعضا و کارمندان کمیسیون و همکاران ملی و بین‌المللی ما می‌باشد. این برنامه مسیر و جهت کار کمیسیون را در جریان چهار سال آینده مشخص می‌کند. در این برنامه، ما پنج هدف استراتژیک و کلی را برای کمیسیون شناسایی کرده‌ایم: 1) رهبری، 2) آموزش، 3) توانمندسازی، 4) دادخواهی و 5) نظارت و بررسی. کمیسیون قصد دارد تا با تعیین اولویت‌های مشخص، مؤثریت کلی کار خود را افزایش دهد و از منابع خود استفاده مؤثر بنماید.

وضع حقوق بشر در افغانستان مبهم است. وضعیت امنیتی رو به وخامت بوده و مانع بهره‌مندی مردم به‌خصوص اشخاص آسیب‌پذیر نظیر زنان، اطفال، اشخاص دارای معلولیت و اشخاص بی‌جاشده داخلی از حقوق بشر در سراسر کشور شده است. علی‌رغم تعهدات، استراتژی‌ها و سیاست‌هایی که به منظور بهبود وضع حقوق بشر ایجاد شده است، بسیاری از مردان، زنان و اطفال کماکان از فقر شدید، سطح بالای بی‌کاری، تبعیض ساختاری و فقدان دسترسی به مراقبت‌های صحیح، مکاتب و مسکن کافی رنج می‌برند. اجرای قوانین حامی حقوق بشر نیز به دلیل ضعف در ارگان‌های عدلی و قضایی محدود باقی مانده است. سطح پایین آگاهی عامه از حقوق بشر نیز مانع آن شده است تا شهروندان حقوق خود را محقق کنند و از برداشت‌های نادرست از حقوق بشر به منظور توجیه تخطی‌های حقوق بشری مانند ازدواج اجباری، ازدواج اطفال و نقض حقوق آموزش، کار و مشارکت سیاسی زنان بهره‌برداری شده است.

در اجرای این برنامه استراتژیک، کمیسیون با چالش‌های قابل توجهی روبه‌رو است که شامل عدم تأمین بودجه کمیسیون از جانب دولت می‌شود. فقدان تمویل پایدار و وابستگی متداوم کمیسیون به تمویل‌کنندگان، ثبات آینده کمیسیون را خدشه دار می‌کند.

کار زیادی باقی است و موفقیت کمیسیون به همکاری ما با دولت، جامعه مدنی و جامعه بین‌المللی بستگی دارد تا حقوق بشری همه مردم در سراسر کشور ما مورد حمایت و ترویج قرار گیرد.

در جریان سال‌های گذشته، کارمندان کمیسیون در تلاش‌های خستگی‌ناپذیر و شجاعانه خود در راستای حمایت، ترویج و نظارت بر حقوق بشر در کشور ثابت قدم بوده‌اند. من اطمینان دارم که با حمایت همکاران ملی و بین‌المللی مان، ما می‌توانیم به اهداف مشترک خود دست یابیم و وضع حقوق بشری همه مردان، زنان و اطفال را در افغانستان بهبود دهیم.

داکتر سیما سمر

رییس

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

پیام رییس اجرایی

در جریان سال 1388، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تلاش‌های خود را به منظور افزایش مؤثریت کلی کار خود بیشتر کرد و تهیه و اتخاذ یک برنامه استراتژیک جدید برای سال‌های 92-1389 بخشی از این تلاش‌هاست. این برنامه استراتژیک محصول مشورت وسیع با بیش از 500 دست‌اندرکار در سراسر کشور است. ما بی‌نهایت از آنانی که نظریات، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را با ما در میان گذاشتند، سپاسگزاریم و سهم‌گیری آنها باعث می‌شود تا این برنامه منعکس‌کننده نیازها و اولویت‌های همه مردم در همه مناطق کشور باشد.

کمیسیون از بدو ایجاد خود در سال 1381 دستاوردهای و کامیابی‌های بسیاری داشته است و در ضمن، با چالش‌های عمده‌ای در اجرای صلاحیت‌ها و مسوولیت‌های خود روبه‌رو بوده است. این برنامه استراتژیک قوت‌های ما را افزایش می‌دهد، راهکارهایی را برای رفع ضعف‌ها شناسایی می‌کند، تهدیدها را برطرف می‌سازد و زمینه استفاده از فرصت‌های جدید را فراهم می‌آورد.

کمیسیون افتخار دارد که یک نهاد محترم در کشور است و در این برنامه استراتژیک، قصد این است تا نقش رهبری کمیسیون بیش از پیش گسترش یابد. ما به همکاری نزدیک خود با جامعه مدنی و رهبران اجتماعی به منظور تحکیم وضع شکننده حقوق بشر در کشورمان ادامه می‌دهیم. کمیسیون همچنین حمایت خود را از سازمان‌های همکار برای رشد ظرفیت آنها در ترویج حقوق بشر و حمایت از آن، بیشتر خواهد کرد.

ما نسبت به آموزش و توانمندسازی مردم در عرصه حقوق بشر متعهد هستیم و به حمایت از همه اشخاص به منظور درک، تحقق و اعمال حقوق بشری‌شان ادامه خواهیم داد. کمیسیون تلاش‌های خود را در جهت نظارت بر وضعیت حقوق بشر در افغانستان، برای تأمین پاسخگویی دولت و اشخاص به وظایف حقوق بشری ملی و بین‌المللی آنها ادامه خواهد داد. کمیسیون تمرکز خود را بر دادخواهی حفظ خواهد کرد. با وجود این، ما نمی‌توانیم به تنهایی دادخواهی کنیم از همین رو، سطح همکاری و همیاری خود را با دولت، شورای ملی و جامعه مدنی افزایش خواهیم داد.

کمیسیون یک فرهنگ سازمانی را مبتنی بر شفافیت، تعهد، پاسخ‌گویی و صداقت پرورش داده است و ما این ارزش‌ها را در روند اجرای برنامه استراتژیک حفظ می‌کنیم و بیش از پیش پرورش می‌دهیم. به منظور اجرای مؤثر برنامه استراتژیک، کمیسیون روش مشارکتی خود را حفظ خواهد کرد و سازوکارها و ساختارهای داخلی به شمول یک بخش نظارت و ارزیابی را ایجاد خواهد کرد که روند پیشرفت اجرای برنامه استراتژیک را سرپرستی خواهد کرد و به‌طور عام گزارش خواهد داد.

کارمندان کمیسیون و تعهد متداوم آنها نسبت به ارزش‌های حقوق بشری یک سرمایه‌گرانبهاست و من قویا باور دارم که با حمایت همکاران ملی و بین‌المللی‌مان، ما قادر خواهیم بود تا چالش‌ها را رفع کنیم و به یک جامعه عادلانه، مردم‌سالار و توسعه یافته دست یابیم که در آن حقوق بشر رعایت، احترام و حمایت می‌شود.

محمد موسی محمودی

رییس اجرایی

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

برنامه استراتژیک
۱۳۸۹-۹۲ هـ.ش

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم
و لقد کرمننا بنی آدم
و شاورهم فی الامر

در سال 1382، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به عنوان یک نهاد نوتشکیل یک روند برنامه ریزی استراتژیک را به منظور طرح برنامه استراتژیک 87-1382 به عهده گرفت. برنامه عمل سال 1388 ادامه این برنامه استراتژیک بود.

برنامه استراتژیک 92-1389 کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، یک چهارچوب چندساله و کلی را برای اجرای مأموریت کمیسیون فراهم می آورد. این برنامه در مسیر دستیابی به دورنمای یک جامعه عادلانه، مردم سالار و توسعه یافته قرار دارد که در آن حقوق بشر رعایت، احترام و حمایت می شود.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، یک روش مشارکتی و مشورتی را به منظور طرح این برنامه استراتژیک اتخاذ کرد. در جریان ماه های عقب و قوس سال 1388، 15 نشست مشورتی با بیش از 500 دست اندرکار از جمله مقام های دولتی، سازمان های جامعه مدنی، نمایندگان رسانه ها، رهبران و علمای دینی، سازمان های بین المللی، تمویل کنندگان و کارمندان کمیسیون برگزار شد. به خاطر این که این برنامه منعکس کننده و مطابق با نیازهای مشخص مناطق مختلف باشد، مشورت ها در بامیان، هرات، جلال آباد، کابل، قندهار و مزارشریف برگزار شد و دست اندرکاران از سراسر کشور در آن شرکت کردند.

نشست های مشورتی، فرصتی برای تأمل بر دانش و تجربه مجموع کارمندان کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان بود تا زمینه سهم گیری فعال آنها در تعیین اولویت های مربوط و واقع نگرا نه مساعد شود. بحث با دست اندرکاران بیرونی، ارزیابی صادقانه و بی پرده مؤثریت و نتایج کار کمیسیون بود و در نتیجه، پیشنهادهای مشخصی در مورد اولویت های کاری آینده کمیسیون به منظور حمایت و ترویج حقوق بشر در افغانستان ارائه شد.

در جریان بحث ها با دست اندرکاران، وضع کنونی حقوق بشر تحلیل شد که خلاصه آن در ادامه این برنامه آورده شده است. همچنین، قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و چالش های درونی و بیرونی به منظور تعیین اولویت های کمیسیون ارزیابی گردید که خلاصه آن نیز در ادامه آورده شده است.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کمیته برنامه ریزی استراتژیک و تجدید نظر را به منظور نهادینه کردن روند طرح و اجرای برنامه استراتژیک ایجاد کرد که این کمیته متشکل از کمیشنران و کارمندان برنامه ای و اداری زیر نظر رییس اجرایی می باشد. کمیته برنامه ریزی استراتژیک و تجدید نظر بر اساس لایحه وظایف خود مسؤولیت اولیه را در موارد زیر به عهده دارد:

- سرپرستی و اداره روند مشورت برای طرح برنامه استراتژیک و برنامه های عمل سالانه؛
- تحلیل و مرور دیدگاه ها و پیشنهادهای دریافت شده از مشورت ها؛
- تسوید و نهایی سازی برنامه استراتژیک و برنامه های عمل سالانه؛
- طرح تدابیر و سازوکارهای بیشتر برای نهادینه سازی کامل یک روند برنامه ریزی استراتژیک و تجدید نظر در کمیسیون؛
- هماهنگی یک روند تجدیدنظر/ارزیابی سالانه به منظور ارزیابی و اندازه گیری اجرای برنامه استراتژیک و برنامه عمل و شناسایی اصلاحات لازم در برنامه استراتژیک و برنامه عمل.

برنامه عمل مکمل برنامه استراتژیک خواهد بود که در آنها فعالیت ها و منابع مشخص و لازم در جهت اجرای کامل برنامه استراتژیک 92-1389 تشریح خواهد شد. کمیسیون همچنین ساختار سازمانی خود را به منظور سازگاری آن با اولویت های مندرج در برنامه استراتژیک بازنگری خواهد کرد. سازوکارهای نظارت و ارزیابی به منظور اندازه گیری و ارزیابی منظم پیشرفت کمیسیون در راستای تحقق اهداف استراتژیک آن ایجاد خواهد گردید. کمیسیون همچنین شفافیت و پاسخگویی کامل را از طریق نشر گزارش های عامه درباره حالت اجرای برنامه استراتژیک تأمین خواهد نمود.

بسیاری از پیامدهای منتظره که در این برنامه استراتژیک درج شده، با اولویت های استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) سازگار است. بنابراین، پیامدهای برنامه استراتژیک کمیسیون به تحقق معیارهای استراتژی انکشاف ملی افغانستان تا پایان سال 1392 کمک خواهد کرد.

نقش و صلاحیت کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در ماده 58 قانون اساسی افغانستان به عنوان یک نهاد ملی حقوق بشر تسجیل شده است:

«دولت به منظور نظارت بر رعایت حقوق بشر در افغانستان و بهبود و حمایت از آن، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را تأسیس می‌نماید.

هر شخص می‌تواند در صورت نقض حقوق بشری خود، به این کمیسیون شکایت نماید. کمیسیون می‌تواند موارد نقض حقوق بشری افراد را به مراجع قانونی راجع سازد و در دفاع از حقوق آنها مساعدت نماید.

تشکیل و طرز فعالیت این کمیسیون توسط قانون تنظیم می‌گردد».

قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان توسط شورای وزیران در ماه ثور سال 1384 تصویب شد. بر اساس این قانون، کمیسیون صلاحیت حمایت و ترویج حقوق و آزادی‌های مندرج در قانون اساسی افغانستان، اعلامیه‌های بین‌المللی، کنوانسیون‌های بین‌المللی حقوق بشر، پروتکل‌های حقوق بشر و دیگر اسناد بین‌المللی حقوق بشر را دارد.

ماده 5 قانون یادشده، پنج هدف را برای کمیسیون تعیین می‌کند:

1. نظارت بر رعایت حقوق بشر در کشور؛
2. تعمیم و حمایت از حقوق بشر؛
3. نظارت از وضعیت و چگونگی دسترسی افراد به حقوق و آزادی‌های بشری؛
4. بررسی و تحقیق از تخلفات و موارد نقض حقوق بشر؛
5. اتخاذ تدابیر به منظور بهبود و انکشاف وضعیت حقوق بشر در کشور.¹

تمرکز اصلی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از بدو ایجاد آن دادخواهی برای تحکیم حاکمیت قانون و پایان دادن به معافیت از مجازات بوده است. کمیسیون همچنین برای بهبود قوانین به‌منظور تأمین سازگاری آنها با معاهدات بین‌المللی حقوق بشر، دادخواهی نموده است. کوشش‌هایی برای ترویج و پشتیبانی از فرهنگ حقوق بشر در نهادهای دولتی و در میان مردم انجام شده است. کمیسیون همچنین از حقوق قربانیان با بررسی قضایای نقض حقوق بشر و پشتیبانی از قربانیان برای رفع نقض‌های حقوق بشر حمایت می‌کند. تمرکز دیگر کمیسیون، دادخواهی برای توزیع منصفانه خدمات اجتماعی در سراسر کشور و دسترسی برابر به امکانات مناسب بوده است تا تمام افغان‌ها قادر شوند از حقوق و آزادی‌های اساسی خود از جمله حق توسعه بهره‌مند گردند.

9 اعضای کمیسیون که به نام کمیشنران یاد می‌شوند، برای دوره پنج‌ساله توسط رییس جمهور تعیین می‌شوند و آنها مسؤولیت رهبری کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را به عهده دارند. به‌منظور تأمین استقلال کمیسیون، به مجردی که رییس جمهور کمیشنران را تعیین می‌کند، رییس جمهور صلاحیت برکناری آنها را نخواهد داشت. رییس جمهور مسؤولیت دارد تا کمیشنران را به گونه‌ای تعیین کند که منعکس‌کننده تنوع قومی، مذهبی و زبانی کشور و همچنین نهادهای علمی و گروه‌های جامعه مدنی باشد. هیأت رهبری به شمول کمیشنران و رییس در رأس کمیسیون قرار دارد. هیأت رهبری مسؤول اتخاذ سیاست، برنامه استراتژیک و سرپرستی اجرای برنامه‌های عمل سالانه است. بر علاوه، هیأت رهبری طرز العمل‌ها و سازوکارهایی را برای فراهم‌آوری زمینه اجرای مؤثر برنامه‌های عمل و تحقق پیامدهای منتظره وضع می‌کند. برنامه‌های عمل سالانه توسط دارالانشای کمیسیون اجرا می‌شود که رییس اجرایی در رأس آن قرار دارد.

به‌منظور تأمین پوشش خدمات کمیسیون در تمام ولایات افغانستان، کمیسیون هشت دفتر ساحوی و شش دفتر ولایتی را افتتاح کرده است و دارای بیش از 600 کارمند به شمول کارمندان حمایتی می‌باشد.

عرصه‌های فعالیت کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان شامل آموزش حقوق بشر، حقوق طفل، حقوق زن، عدالت انتقالی، نظارت و بررسی، و حقوق اشخاص دارای معلولیت می‌شود. بخش‌های تحقیقات و برنامه‌ریزی؛ هماهنگی روابط با تمویل‌کنندگان و گزارش‌ها؛ گزارش‌دهی؛ مراکز منابع؛ رسانه‌ها و نشرات؛ اداری، مالی و لوژستیک؛ بانک معلومات؛ و فناوری معلومات و ارتباطات از این عرصه‌های فعالیت پشتیبانی می‌کنند.

سیستم‌های اداری مؤثری ایجاد شده است تا زمینه اجرای مؤثر و کارآمد برنامه‌های کمیسیون و عملکرد مالی و اداری شفاف مساعد شود. تلاش‌های زیادی برای شمول اصول و روش‌های مدیریت مبتنی بر نتایج (RBM)² در مدیریت کلی کمیسیون صورت

¹ قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، ماده 5، http://www.aihrc.org.af/law_of_aihrc.pdf

² به بخش «تعریف اصطلاحات عمده» برای تعریف مدیریت مبتنی بر نتایج نگاه کنید.

گرفته است. هیأت رهبری و دارالانشای کمیسیون سعی دارند تا ارزش‌های حقوق بشر را در اداره روزمره و در تمام مراحل اجرای برنامه‌ها شامل کنند.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان با دولت، جامعه مدنی، علمای دینی، رسانه‌ها و شرکای بین‌المللی به منظور اجرای صلاحیت‌ها و وظایف خود همکاری نزدیکی دارد. کمیسیون پشتیبانی و تجربه و مشورت تکنیکی را به صورت منظم برای وزارت‌های مختلف دولت درباره مسایل مرتبط با حقوق بشر فراهم می‌آورد و کارگاه‌ها و نشست‌های آموزش حقوق بشر را برای منسوبین اردوی ملی، پولیس ملی، دارالمعلمین‌ها، پوهنتون‌ها و دیگر مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی برگزار نموده است. کمیسیون همچنین به صورت منظم، پیشنهادهایی را به دولت به منظور بهبود وضع حقوق بشر ارائه می‌نماید.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از بدو ایجاد آن همکاری نزدیکی را با سازمان‌های جامعه مدنی در مورد آموزش حقوق بشر و دادخواهی حفظ کرده است. کمیسیون از شماری از سازمان‌های جامعه مدنی در اجرای برنامه‌های ارتقای آگاهی از حقوق اطفال، حقوق زنان و حقوق اشخاص دارای معلولیت پشتیبانی می‌کند.

کمیسیون همچنین با تعدادی از شرکای بین‌المللی به شمول سازمان‌های بین‌الحکومتی، سازمان‌های غیرحکومتی بین‌المللی و تمویل‌کنندگان همکاری می‌کند. کمیسیون تفاهم‌نامه‌هایی را با هیأت مساعدت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما)، اداره سازمان ملل متحد در امور پناهندگان (UNHCR)، صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) و صندوق توسعه زنان سازمان ملل متحد (یونیفم) به منظور تحکیم همکاری‌ها در عرصه نظارت بر حقوق اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و حقوق اطفال و زنان امضا نموده است.

وضع حقوق بشر در افغانستان

در جریان سی سال گذشته، شهروندان افغانستان نقض‌های جدی حقوق بشر را در جریان حاکمیت سه رژیم جمهوری دموکراتیک افغانستان (1371-75)، دولت اسلامی افغانستان (75-1371) و امارت اسلامی افغانستان (80-1375) متحمل شده‌اند. در جریان سال‌های مذکور، تقریباً تمام نقض‌های حقوق بشر به شمول لادرک شدن اجباری، بازداشت خودسرانه، قتل بدون محاکمه، اعدام خودسرانه، شکنجه، قتل عام از طریق بمباردمان کورکورانه مناطق مسکونی، بیجاشدگی اجباری، غارت و تخریب اماکن عامه و دارایی‌های شخصی به وقوع پیوست. روس‌ها، پولیس، اردو و استخبارات دولت؛ فرماندهان و جنگجویان غیرمسؤول و طالبان این تخطی‌ها را مرتکب شدند.

امروز نامنی عمده‌ترین چالش افغانستان است. وضع امنیتی رو به وخامت به‌طور منفی بر تمام جوانب زندگی اثر گذاشته است و اجبرای برنامه‌های بازسازی، توسعه و سرمایه‌گذاری را با دشواری مواجه کرده است. تلفات غیرنظامی در اثر فعالیت مخالفان دولت و نیروهای امنیتی ملی و بین‌المللی یک مشکل دیگر است. اگرچه نهادهای مدافع حقوق بشر از جمله کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از طرف‌های درگیر جنگ در کشور درخواست کرده‌اند تا به تلفات غیرنظامی خاتمه دهند، اما این تلفات در طی سال‌های اخیر رو به افزایش بوده است.

ضعف حاکمیت قانون که زمینه فساد و معافیت از مجازات را مساعد کرده، نیز باعث نقض حقوق مردم افغانستان می‌گردد. به منظور طی مراحل قانونی رسیدگی به قضایا، دفاع از حقوق خود در نهادهای قضایی و دسترسی به اسناد لازم چون تذکره، پاسپورت و جواز تجارت، مردم عادی افغانستان مجبور هستند تا وقت و پول زیادی را مصرف و به مقام‌های دولتی رشوه بدهند. دسترسی افراد کم‌درآمدی که قادر به پرداخت رشوه نیستند، به عدالت و خدمات اجتماعی اساسی بسیار محدود است.

چالش حقوق بشری دیگر ناکامی دولت در اجرای قوانین حامی حقوق بشر است. چهارچوب حقوقی محکمی برای حمایت از حقوق بشر در افغانستان موجود است. فصل دوم قانون اساسی افغانستان شامل بسیاری از حقوقی است که در اعلامیه جهانی حقوق بشر اعلام شده است و ماده 7 قانون اساسی تضمین‌کننده تحقق معیارها و کنوانسیون‌های بین‌المللی‌ای است که افغانستان به آنها ملحق شده است. با این وجود، قوانین عادی افغانستان در بعضی از موارد با معیارهای بین‌المللی حقوق بشر سازگاری ندارد. بر علاوه، چهارچوب حمایت از حقوق بشر در حد کاغذ باقی مانده است و خسارت وارده بر قربانیان نقض حقوق بشر در عمل جبران نمی‌شود. ناتوانی دولت در حمایت از حقوق بشری افراد به دلیل فساد، ظرفیت پایین و بی‌کفایتی نهادهای قضایی باعث بی‌اعتمادی مردم به حاکمیت قانون گردیده است. در نتیجه، بسیاری از مردم باور خود را به نظام عدلی و قضایی از دست داده‌اند و به ارگان‌های عدلی و قضایی به منظور رفع مناقشات خود مراجعه نمی‌کنند.

دولت‌های گذشته و کنونی همچنین در ارائه منصفانه خدمات اجتماعی اساسی برای مردم ناکام مانده‌اند. دسترسی به تسهیلات آموزشی و صحتی در مناطق روستایی دوردست بی‌نهایت محدود است. بسیاری از شاگردان دختر نمی‌توانند درس خود را بعد از سن سیزده سالگی به دلیل نبود یا دوری مکاتب دخترانه از خانه‌هایشان ادامه دهند. این مشکل به خاطر کمبود معلمان زن و فقدان تسهیلات بودوباش ایمن در دارالمعلمین‌ها در مراکز ولایات و خیمه‌تر شده است و در نتیجه، زنان نمی‌توانند به حیث معلم تربیت شوند و در مکاتب دخترانه در مناطق روستایی استخدام گردند.

اگرچه فقر پیشینه تاریخی درازی در افغانستان دارد، جنگ داخلی و عواقب مخرب آن فقر را دامن زده است. افغانستان یکی از فقیرترین کشورهای جهان است که بخش قابل ملاحظه‌ای از نفوس آن زیر خط فقر زندگی می‌کنند. فقر بسیاری از اطفال را از حقوق اساسی‌شان از جمله حق آموزش محروم کرده است، زیرا خانواده‌های کم‌درآمد اغلب مجبور هستند تا اطفال خود را به کار بگمارند. فقر همچنین بر صحت، تغذیه و سطح زندگی مردم تأثیر دارد.

مناطق در افغانستان که دارای اقلیم سخت و جغرافیای دشواری هستند، از توسعه بازمانده‌اند و زیربنای ضعیف دارند و خدمات عامه در آنجا کیفیت پایین دارد. مشکلات متداومی در مناطق کوهستانی وجود دارد، زیرا به مرکز ولایت سرک وجود ندارد و تنها راه دسترسی مردم به نزدیک‌ترین مراکز ارائه‌کننده خدمات عامه سفر دراز و خسته‌کننده توسط مرکب است. در جریان زمستان، چنین تحرکی نیز محدود می‌شود و به دلیل شرایط اقلیمی و موانع ایجادشده توسط برف‌باری ناممکن می‌شود. این شرایط شدیداً از اعمال و تحقق حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مردم در مناطق روستایی و دورافتاده ممانعت می‌کند.

چالش نهایی، پایین بودن و ناکافی بودن سطح آگاهی عامه از حقوق بشر است که از تحقق حقوق مردم و دسترسی آنها به حقوق خود جلوگیری کرده است. این موضوع، هم در میان مقام‌های عالی‌رتبه دولتی، هم در میان مردم به‌خصوص در میان اشخاص آسیب

پذیر واضح است. با وجود این که دین مقدس اسلام از منابع اساسی حمایت از حقوق و آزادی‌های بشری به شمار می‌رود، تلاش‌هایی صورت گرفته است تا ارزش‌ها و اصول حقوق بشر تحریف و حقوق بشر ناسازگار با دین مقدس اسلام معرفی شود. در جریان تاریخ افغانستان، رسوم زیان‌بار، تفکر محافظه‌کارانه و برداشت‌های نادرست از فقه اسلامی در برخی موارد مانع توانایی شهروندان برای اعمال حقوق بشری خود شده است. از این برداشت‌های نادرست برای توجیه نقض برخی از حقوق مشخص نظیر آزادی بیان، حقوق ازدواج، آموزش، کار و مشارکت سیاسی زنان و توجیه نقض‌های حقوق بشر مانند ازدواج اجباری، به بد دادن، ازدواج اطفال و تبعیض بر مبنای جنسیت، قوم، مذهب، زبان و منطقه استفاده شده است.

قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از بدو تأسیس خود، قوت‌های قابل توجهی را کسب کرده است که از جمله می‌توان به صلاحیت‌های کمیسیون بر اساس قانون اساسی و قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان اشاره کرد که ضامن استقلال آن است. کمیسیون حضور ساحوی گسترده‌ای در سراسر کشور دارد که آن را قادر می‌کند تا به طور مؤثر بر وضع کلی حقوق بشر نظارت کند و آن را ارزیابی نماید. با گذشت زمان، کمیسیون سیستم‌های اداری و مالی شفافیت را توسعه داده است که زمینه استفاده بهینه از منابع آن را فراهم می‌آورد. کمیسیون، همچنین عرصه را برای تفتیش بیرونی عملکرد و امور مالی خود باز کرده است و از پیشنهادهای این تفتیش‌ها به منظور تحکیم مؤثریت کلی خود کار گرفته است. کمیسیون از بدو ایجاد خود تاثیر اخلاقی قابل ملاحظه‌ای را در جامعه افغانستان کسب کرده است و دولت، جامعه مدنی، رسانه‌ها و جامعه بین‌المللی به صورت منظم به کمیسیون به خاطر مشورت و اظهار نظر در باره مسایل حقوق بشر در کشور مراجعه می‌کنند. قوت دیگر، مشارکت فعال کمیسیون در روند قانونگذاری از طریق ارائه مشورت‌ها و نظریات در مورد قوانین مربوط به حقوق بشر است. کمیسیون عضویت کامل مجمع آسیا-اقیانوسیه نهادهای ملی حقوق بشر (APF) را دارد و اعتبار A کمیته هماهنگی بین‌المللی نهادهای ملی ترویج و حمایت از حقوق بشر (ICC) را کسب نموده است. نشرات و گزارش‌های کمیسیون، منبع موثق معلومات است و سازمان‌ها و رسانه‌های ملی و بین‌المللی به‌طور منظم به آنها استناد می‌نمایند.

ضعف اولیه کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان فقدان تمویل پایدار آن از جانب دولت و وابستگی متداوم آن به تمویل کنندگان بین‌المللی است. کمیسیون، همچنین نیاز دارد تا سازوکارهای خود را به منظور تعقیب قضایای نقض حقوق بشر و نظارت بر آن در ارگان‌های عدلی و قضایی تحکیم بخشد و سطح هماهنگی خود را با سازمان‌های جامعه مدنی و دولت افزایش دهد. همچنین تلاش‌هایی برای تحکیم توانایی کمیسیون در ارائه گزارش‌های عامه، فعالیت‌ها و دستاوردهای آن، به منظور ارتقای آگاهی از نقش، صلاحیت‌ها و نتایج کار آن ضرورت است.

فرصت‌های مهم بسیاری برای کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در جریان چهار سال آینده وجود دارد. مهم‌ترین فرصت، وجود یک زمینه و چهارچوب تقنینی ملی قوی است که یک پایه قانونی و اساسی محکم را برای کمیسیون در راستای رشد، به عنوان مرجع ملی حقوق بشر در کشور فراهم می‌کند. رشد ظرفیت بسیاری از سازمان‌های جامعه مدنی و افزایش شمار مدافعان حقوق بشر و تنظیم آنها نیز فرصت‌های مهمی برای دادخواهی و ترویج مشترک حقوق بشر می‌باشد. همکاری بیشتر کمیسیون با مقام‌های دولتی، رسانه‌ها، علمای دینی، پوهنتون‌ها و سایر مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی اساس مستحکمی را برای ادامه کار مشترک به وجود می‌آورد. افزایش تعداد جوانان تحصیل‌کرده و بهبود کمی معارف و تحصیلات عالی نیز فرصت‌های به‌موقع و مهمی را برای افزایش سطح آگاهی از حقوق بشر در میان نسل آینده افغانستان مساعد می‌کند.

عمده‌ترین تهدیدها در مقابل کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان ناامنی، فساد، ضعف حاکمیت قانون و عدم اجرای عدالت است که به‌طور منفی فعالیت‌های کمیسیون را متأثر کرده است و مانع از مؤثریت کلی آن شده است. کمیسیون و اصول و موازین حقوق بشر با چالش نیروهای محافظه کار در جامعه افغانستان روبه‌رو بوده و افزایش حجم تبلیغات ناشی از برداشت‌های نادرست از ارزش‌ها و اصول حقوق بشر یک تهدید است. توانمندی شورای ملی افغانستان در تعدیل قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تهدید عمده‌ای را در مقابل کمیسیون قرار می‌دهد و بی‌میلی دولت برای تخصیص منابع مالی لازم برای تأمین پایداری فعالیت کمیسیون تهدید دیگری می‌باشد. تهدید نهایی حضور ناقضان حقوق بشر در دولت است و بسیاری از آنها مقام‌های عالی را عهده‌دار هستند و این امر فرهنگ معافیت از مجازات را در افغانستان تداوم می‌بخشد.

دورنما، مأموریت و ارزش‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

دورنما

یک جامعه عادلانه، مردم‌سالار و توسعه‌یافته که در آن حقوق بشر رعایت، احترام و حمایت می‌شود.

مأموریت

- ترغیب و توانمندسازی دولت، افراد و جامعه مدنی در جهت ترویج، حمایت و احترام به حقوق بشر.
- رهبری جریان حقوق بشر در افغانستان و دادخواهی برای تغییر در سطوح محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور بهبود حمایت و ترویج حقوق بشر.
- نظارت بر اجرای تعهدات حقوق بشری ملی و بین‌المللی توسط دولت به منظور ارزیابی قوانین و سیاست‌های ملی و ارائه پیشنهادها.
- دفاع و حمایت از حقوق قربانیان نقض حقوق بشر.
- تأمین مؤثریت و نتایج کار کمیسیون.

ارزش‌ها

- کرامت انسانی
- عدالت
- برابری و نفی تبعیض
- آزادی
- تعهد
- شفافیت و پاسخگویی
- مشورت و مشارکت
- احترام و تفاهم متقابل
- دگرپذیری و انتقادپذیری

بر علاوه، کمیسیون در روند اجرای مأموریت خود از تمام ارزش‌های حقوق بشری دفاع و آنها را رعایت خواهد کرد.

پنج هدف استراتژیک کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

هدف استراتژیک 1: رهبری

ایفای نقش رهبری در عرصه حقوق بشر در افغانستان.

پیامدها (نتایج منتظره تا پایان سال 1392):

- 1.1. اعتبار کمیسیون به عنوان مرجع محوری حمایت و انکشاف حقوق بشر در کشور تحکیم می‌شود.
- 2.1. دولت، جامعه مدنی و سایر دست‌اندرکاران ملی و بین‌المللی عمده به طور فزاینده‌ای بر تخصص، معلومات و یافته‌های کمیسیون اتکا می‌کنند.
- 3.1. کمیسیون قابل دید است و در جلب توجه نهادهای ملی و بین‌المللی به مسایل حقوق بشر در افغانستان فعال است.
- 4.1. آگاهی عامه از نقش، اهمیت و نتایج کار کمیسیون ارتقا می‌یابد.
- 5.1. مشارکت و مشورت‌دهی کمیسیون موجب غنای برنامه‌های ملی و بین‌المللی معطوف به حقوق بشر در افغانستان می‌گردد.

شاخص‌های عملکرد:

- درجه تقاضای نظریات و پیشنهادهای کمیسیون درباره مسایل حقوق بشر از جانب دولت.
- دفعات نقل قول/ذکر سایر سازمان‌های ملی و بین‌المللی و رسانه‌ها از کمیسیون.
- تغییر در سطح آگاهی عامه از نقش و نتایج کار کمیسیون.
- تعداد برداشت‌های نادرست، اتهامات و تبلیغات منفی علیه کمیسیون.
- درجه درستی گزارش‌ها و مصاحبه‌های رسانه‌ها درباره کمیسیون و کار آن.
- درجه مراجعه نهادهای ملی و بین‌المللی حقوق بشر به شمول کمیته هماهنگی بین‌المللی نهادهای ملی ترویج و حمایت از حقوق بشر (ICC) به کمیسیون.
- دفعات مراجعه ارگان‌های ملی و بین‌المللی به کمیسیون.

بازدها (اقدامات منتظره برای دستیابی به نتایج):

- 1.1.1. بیانیه‌های عامه و اعلامیه‌های مطبوعاتی منتشر و کنفرانس‌ها/مصاحبه‌های مطبوعاتی برگزار می‌شود.
- 2.1.1. پیشنهادهای و مشورت‌هایی راجع به سیاست‌ها و مسایل مربوط به حقوق بشر به دولت ارائه می‌شود.
- 3.1.1. مجالس استماع، تحقیقات و محافل به منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.
- 4.1.1. منابع و ابزارهای ارتباطی و معلوماتی به منظور بهبود درک مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون تحکیم می‌شود و گسترش می‌یابد.

شاخص‌های عملکرد:

- دفعات و تعداد بیانیه‌های عامه و کنفرانس‌ها و اعلامیه‌های مطبوعاتی.
- تعداد پیشنهادهای ارائه‌شده به دولت، در خصوص مسایل حقوق بشری و درجه ملاحظه و اجرای آنها.
- تعداد بازدیدکنندگان وبسایت/دانلود اسناد.
- تعداد مجالس استماع، تحقیقات و محافل که به منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.
- تعداد منابع و ابزارهای ارتباطی جدیدی که به منظور افزایش شناخت مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون توسعه می‌یابد.

هدف استراتژیک 2: آموزش

پشتیبانی از همه افغان‌ها برای درک حقوق بشر، اعمال آن و احترام به حقوق بشر.

پیامدها (نتایج منتظره تا پایان سال 1392):

- 1.2. آگاهی عامه از حقوق بشر ارتقا می‌یابد.
- 2.2. آموزش حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی امنیتی/پولیس نهادینه می‌شود.
- 3.2. نگرش و رفتار پولیس، منسوبین نظامی، مقام‌های قضایی، مأموران زندان، وکلای مدافع و مساعدین حقوقی منعکس کننده درک فزاینده قوانین و اصول حقوق بشر و حقوق بشردوستانه و رعایت این قوانین و اصول است.
- 4.2. کمیت و کیفیت رسانه‌ها و نهادهای تحقیقاتی متمرکز بر حقوق بشر افزایش می‌یابد.
- 5.2. خشونت در خانه، محل کار و محلات عامه به‌ویژه علیه زنان و اطفال کاهش می‌یابد.
- 6.2. شمار بیشتری از مردم به نهادها و سازمان‌های مدافع حقوق بشر مراجعه و به این نهادها و سازمان‌ها اعتماد می‌کنند.

شاخص‌های عملکرد:

- درجه افزایش آگاهی عامه از اصول و موازین حقوق بشر.
- درجه مقابله مؤثر با تبلیغات منفی علیه حقوق بشر.
- تعداد بیانیه‌های عامه ارائه‌شده توسط مقام‌های دولتی، اعضای شورای ملی، علمای دینی و سازمان‌های جامعه مدنی در حمایت از حقوق بشر.
- سطح تمرکز رسانه‌ها و نهادهای تحقیقاتی بر حقوق بشر.

- درجه انعکاس درک و رعایت فزاینده وظایف حقوق بشری و حقوق بشردوستانه بین المللی در نگرش و رفتار پولیس، منسوبان نظامی، مقامهای قضایی، مأموران زندان، وکلای مدافع و مساعدین حقوقی.
- درجه نهادینه سازی آموزش و مفاهیم حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون ها، دارالمعلمین ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس.
- درجه خشونت در خانه، محل کار و محلات عامه به ویژه علیه زنان و اطفال.
- میزان مراجعه و اعتماد مردم به سازمان های مدافع حقوق بشر.

بازدهها (اقدامات منتظره برای دستیابی به نتایج):

- 1.1.2. کارگاهها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه های آگاهی دهی برگزار می شود.
- 2.1.2. دسترسی عامه به منابع، مشورت ها و برنامه های حقوق بشر از طرق مختلف، به شمول مراکز کمیسیون گسترش می یابد.
- 3.1.2. آموزش، تخصص و منابع به منظور پشتیبانی از طرح برنامه های درسی حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون ها، دارالمعلمین ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس فراهم آورده می شود.
- 4.1.2. پوشش رسانه ای و پخش رادیویی/تلویزیونی موضوعات حقوق بشر افزایش می یابد.
- 5.1.2. بحث عامه پیرامون مسایل حقوق بشر، به شمول مشترکات میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر گسترش می یابد.
- 6.1.2. از جامعه مدنی برای رشد ظرفیت آن به منظور اجرای مؤثر فعالیت ها و برنامه های آموزشی و آگاهی رسانی حقوق بشر پشتیبانی می شود.

شاخص های عملکرد:

- کیفیت و نتایج کارگاهها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه های آگاهی دهی.
- تعداد افراد آموزش دیده ای که آموزش ها و فعالیت های تعقیبی را به منظور اشاعه بیشتر دانش و مهارت های خود انجام می دهند.
- کمیت و کیفیت پوشش رسانه ای و برنامه های رادیویی/تلویزیونی درباره حقوق بشر و بازتاب نظریات شنوندگان و بینندگان.
- تعداد پروژه های همکاری با جامعه مدنی برای ترویج و گسترش درک حقوق بشر.
- تعداد آموزش ها و منابع ارائه شده به مکاتب، پوهنتون ها، دارالمعلمین ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس.
- تعداد بحث ها و مناظرات عامه درباره حقوق بشر به شمول مشترکات میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر.
- درجه همکاری با علمای دینی و وزارت حج و اوقاف.

هدف استراتژیک 3: توانمندسازی

تحکیم ظرفیت کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و توانمندسازی دولت، جامعه مدنی و افراد برای ترویج حقوق بشر و حمایت از آن.

پیامدها (نتایج منتظره تا پایان سال 1392):

- 1.3. مؤثریت کمیسیون در تنظیم برنامه ها و منابع خود افزایش می یابد.
- 2.3. تخصص و اهلیت کاری کارمندان کمیسیون از طریق فراهم آوری برنامه های انکشافی و آموزشی مربوط ارتقا می یابد.
- 3.3. ترکیب کارمندان کمیسیون به طور فزاینده ای منعکس کننده تنوع نفوس افغانستان از لحاظ جنسیت، قومیت، مذهب، زبان و معلولیت است.
- 4.3. ظرفیت کمیسیون در زمینه تعقیب و حل قضا یا/شکایات نقض حقوق بشری که به آن اطلاع داده می شود، رشد می کند.
- 5.3. ظرفیت دولت و جامعه مدنی در عرصه های حمایت، نظارت و ترویج حقوق بشر رشد می کند.
- 6.3. توانایی کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی در تاثیرگذاری بر دولت در امور حقوق بشر از طریق ارائه مشورت ها و پیشنهادهای تحکیم می شود.

شاخص های عملکرد:

- درجه نهادینه سازی سیستم ها و سازوکارهای مدیریت عملکرد در کمیسیون.

- درجه ارتقای تخصص و اهلیت کاری کارمندان کمیسیون.
- درجه انعکاس تنوع نفوس افغانستان در ترکیب کارمندان کمیسیون.
- تعداد شکایات حقوق بشر واصله و درصدی حل/ارجاع.
- کمیت و کیفیت گزارش‌های دولت به نهادهای ناظر بر معاهدات بین‌المللی حقوق بشر.
- تعداد فعالیت‌ها و پروژه‌های مشترک با مدافعان حقوق بشر و جامعه مدنی.
- تعداد برنامه‌ها و پروژه‌های حقوق بشری که به‌طور مستقل توسط جامعه مدنی طرح و تطبیق می‌شود.
- تعداد پیشنهادها و مشورت‌های ارائه‌شده به دولت درباره سیاست‌ها و مسایل حقوق بشر.

بازدها (اقدامات منتظره برای دستیابی به نتایج):

- 1.1.3. فرصت‌های آموزشی و ابزارهای معلوماتی به منظور گسترش دانش و تخصص کارمندان کمیسیون افزایش می‌یابد.
- 2.1.3. تدابیر بیشتری روی دست گرفته می‌شود تا گروه‌های محروم از جمله زنان؛ اقلیت‌های قومی، دینی و زبانی و اشخاص دارای معلولیت برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون توانمند شوند.
- 3.1.3. سیستم‌ها و ساختارهای مدیریت عملکرد به‌منظور نظارت، ارزیابی و گزارش‌دهی نتایج کار کمیسیون ایجاد می‌شود.
- 4.1.3. حمایت تکنیکی و آموزشی برای نهادهای جامعه مدنی و دولت از جمله بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌خانه‌ها فراهم می‌شود.

شاخص‌های عملکرد:

- درجه طرح و اجرای برنامه رشد ظرفیت و ارزیابی سالانه نیازهای انکشافی و آموزشی.
- تعداد کارمندان کمیسیون که از فرصت‌های آموزشی و انکشافی بهره‌مند شده‌اند.
- درجه اجرای تدابیر برای تشویق گروه‌های محروم برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون.
- درجه ایجاد و اجرای سیستم‌ها و ساختارهای مدیریت عملکرد و مبتنی بر نتایج.
- سنجش و ارزیابی عملکرد سازمانی کمیسیون و عملکرد کارمندان آن.
- درجه حمایت فنی از نهادهای جامعه مدنی و دولت به شمول بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌خانه‌ها.
- درجه ایجاد و اجرای سازوکارها و شبکه‌های مؤثر به منظور بسیج مدافعان، رضاکاران و سازمان‌های جامعه مدنی حقوق بشر.

هدف استراتژیک 4: دادخواهی

دادخواهی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی برای تحقق حقوق بشر.

پیامدها (نتایج منتظره تا پایان سال 1392):

- 1.4. شمار قوانین، سیاست‌ها و مقررات حامی حقوق بشر افزایش می‌یابد.
- 2.4. معاهدات حقوق بشری تصویب و قوانین موجود با معاهدات بین‌المللی حقوق بشر سازگار می‌شود.
- 3.4. کمیسیون مشارکت خود را در مجامع و شبکه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور پیشبرد اولویت‌های حقوق بشر تحکیم می‌کند و گسترش می‌دهد.
- 4.4. برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت تطبیق می‌گردد.
- 5.4. از تطبیق سیاست‌ها و تدابیری که حقوق بشر را نقض می‌کند، فعالانه جلوگیری می‌گردد.

شاخص‌های عملکرد:

- تعداد قوانینی که به منظور بهبود حقوق بشر وضع و یا تعدیل می‌شود.

- تعداد معاهدات حقوق بشر و قطعنامه‌ها و توصیه‌نامه‌های بین‌المللی‌ای که در قوانین، مقررات و طرزالعمل‌های ملی شامل می‌شود.
- کیفیت مشارکت در شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، مدافعان حقوق بشر، اعضای شورای ملی و مجامع و شبکه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.
- درجه اجرای پنج اقدام کلیدی برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت.
- جبران خسارت جمعیت‌ها و افرادی که قربانی نقض حقوق بشر هستند.
- تعداد اقدامات بازدارنده از اعمالی که باعث نقض حقوق بشر می‌شود.

بازده‌ها (اقدامات منتظره برای دستیابی به نتایج):

- 1.1.4. شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی ایجاد و تحکیم می‌شود.
- 2.1.4. مشارکت در روند قانونگذاری از طریق ارائه بازنگری‌ها و نظریات تقنینی افزایش می‌یابد.
- 3.1.4. بر دولت فشار آورده می‌شود، پیشنهادهایی به آن ارائه می‌شود و از آن برای تطبیق برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت پشتیبانی می‌شود.
- 4.1.4. بیانیه‌ها و نظریات درباره گزارش‌های داده شده به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، دیگر ساختارهای وابسته به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ارائه می‌شود.

شاخص‌های عملکرد:

- دفعات مراجعه دولت و نهادهای قانونگذاری حین تصویب و تعدیل قوانین به کمیسیون.
- تعداد بازنگری‌ها و نظریات تقنینی ارائه شده به دولت و درجه تعدیل قوانین و مقررات.
- درجه ایجاد و فعالیت شبکه‌های دادخواهی مؤثر با مدافعان، رضاکاران و سازمان‌های جامعه مدنی حقوق بشر.
- تعداد نشست‌ها و کوشش‌های هماهنگی با سازمان‌های جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی.
- تعداد مناظرات و بحث‌های شورای ملی درباره گزارش‌ها و پیشنهادهای کمیسیون.
- تعداد بیانیه‌ها و نظریات ارائه شده به شورای حقوق بشر، دیگر ساختارهای مربوط به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی.

هدف استراتژیک 5: نظارت و بررسی

پاسخگودردن افراد، نهادهای ملی و بین‌المللی در کشور و دولت، نسبت به حمایت از حقوق بشر، رعایت آن و اجرای وظایف حقوق بشری آنها.

پیامدها (نتایج منتظره تا پایان سال 1392):

- 1.5. مردم افغانستان از حقوق بشر به خصوص حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بهره‌مندی بیشتری دارند.
- 2.5. آگاهی و معلومات عامه از رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت افزایش می‌یابد.
- 3.5. رفتار با زندانیان، توقیف‌شدگان، مظنونان و محجوزان در زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و بازداشتگاه‌های تحت اداره نیروهای امنیتی بین‌المللی بهبود می‌یابد و شرایط در این محلات سلب آزادی بهتر می‌شود.
- 4.5. آگاهی و حساسیت عامه از سطح و درجه فساد و اثرات سوء و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر ارتقا می‌یابد.
- 5.5. دسترسی مردم به‌ویژه اشخاص آسیب‌پذیر به شمول زنان، اطفال و اشخاص دارای معلولیت به عدالت افزایش پیدا می‌کند.
- 6.5. تلفات ملکی در جریان منازعه مسلحانه به حداقل ممکن کاهش پیدا می‌کند.

شاخص‌های عملکرد:

- سطح آگاهی عامه و تعداد گزارش‌ها در مورد رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت.
- درجه اجرای پیشنهادهای کمیسیون به‌منظور بهبود شرایط در زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، نظارت‌خانه‌ها و مراکز امن اطفال و زنان.
- درصدی تغییر در تعداد قضایای شکنجه در زندان‌ها و دیگر محلات سلب آزادی.

- تعداد رهایی افرادی که به طور غیرقانونی دستگیر، بازداشت یا حبس شده‌اند.
- سطح دسترسی مردم از جمله افراد آسیب‌پذیر به شمول اشخاص بیجاشده داخلی و آسیب‌دیدگان به مراقبت صحتی، معارف، تأمینات اجتماعی و دیگر خدمات اساسی.
- سطح تدابیری که به منظور تأمین دسترسی عادلانه مردم به خصوص دسترسی اشخاص آسیب‌پذیر و گروه‌های کم‌درآمد به خدمات اجتماعی اساسی اتخاذ می‌شود.
- سطح و تعداد قضایای نقض حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
- سطح آگاهی از فساد و اثرات سوء و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر.
- تعداد اشخاص آسیب‌پذیری که به محاکم مراجعه و قضایای خود را رفع می‌کنند.
- سطح تدابیر و تسهیلات در ارگان‌های عدلی و قضایی که زمینه دسترسی بیشتر مردم به خصوص اشخاص آسیب‌پذیر به عدالت را مساعد می‌کند.
- درجه کاهش تلفات ملکی.

بازده‌ها (اقدامات منتظره برای دستیابی به نتایج):

- 1.1.5 گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی در سطوح ملی و بین‌المللی تهیه و نشر می‌شود.
- 2.1.5 بر زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مراکز امن اطفال و زنان و ارگان‌های عدلی و قضایی برای ارزیابی رعایت و حمایت حقوق بشر به‌طور منظم، نظارت می‌شود.
- 3.1.5 نظارت ساحوی به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح تحقق حقوق مدنی و سیاسی در جریان روندهای انتخاباتی صورت می‌گیرد.
- 4.1.5 نظارت ساحوی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به شمول تأمین حقوق اساسی مثل حق آموزش، حق صحت، حق غذا و اجرای اهداف توسعه هزاره افغانستان (MDGs) به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح اجرای وظایف و تعهدات حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت به‌طور منظم صورت می‌گیرد.
- 5.1.5 قضایای شامل نقض حق محاکمه عادلانه مردم به خصوص اشخاص آسیب‌پذیر به‌طور منظم نظارت و تعقیب می‌شود.
- 6.1.5 سازوکار جدیدی به منظور نظارت، بررسی و گزارش‌دهی قضایای فساد و تأثیرات آن بر تحقق حقوق بشر ایجاد می‌شود.

شاخص‌های عملکرد:

- تعداد و کیفیت گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی تهیه و نشر شده.
- دفعات مأموریت‌های نظارتی به زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و مراکز امن اطفال و زنان.
- تعداد مأموریت‌های نظارت بر حقوق مدنی و سیاسی و گزارش‌ها در جریان انتخابات.
- تعداد مأموریت‌های نظارت ساحوی بر حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
- تعداد قضایایی که در محاکم نظارت و تعقیب می‌شود.
- درجه ملاحظه و اجرای پیشنهادهای کمیسیون توسط دولت.
- تعداد قضایای فساد که نظارت، بررسی و در مورد آنها گزارش داده می‌شود.

نظارت و ارزیابی عملکرد

به منظور اجرای مؤثر برنامه استراتژیک 92-1389، یک برنامه عمل چهارساله طرح خواهد شد که در آن فعالیت‌های مشخص کارمندان کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در راستای تحقق پنج هدف استراتژیک تشریح خواهد گردید. فعالیت‌ها به طور مستقیم با بازده‌های برنامه استراتژیک مطابقت خواهد داشت و بودجه و جدول زمانی در برنامه عمل شامل خواهد شد تا منابع لازم شناسایی و ضرب‌الاجل‌های واقع‌نگرانه‌ای برای تکمیل فعالیت‌ها تعیین گردد. کارمندان کمیسیون فعالانه در تهیه برنامه عمل سهم خواهند داشت تا برنامه عمل منعکس‌کننده نیازها و اولویت‌های جغرافیایی و برنامه‌های کاری سالانه دفاتر ساحوی و ولایتی مکمل برنامه عمل خواهد بود.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان همچنین ساختار سازمانی خود را به منظور سازگاری آن با اولویت‌های مندرج در برنامه استراتژیک بازنگری خواهد کرد. سازوکارهای نظارت و ارزیابی در جهت نظارت و ارزیابی متداوم برنامه استراتژیک و برنامه عمل ایجاد خواهد گردید که شامل موارد ذیل می‌شود:

1. سهم‌گیری متداوم کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر در هماهنگی روند تجدیدنظر/ارزیابی به منظور ارزیابی و اندازه‌گیری اجرای برنامه استراتژیک و برنامه عمل و شناسایی اصلاحات لازم در برنامه استراتژیک و برنامه عمل.
  2. ایجاد یک بخش نظارت و ارزیابی که مسؤولیت اولیه سرپرستی و نظارت بر روند اجرا و ارزیابی پیشرفت برنامه استراتژیک و برنامه عمل را عهده‌دار خواهد بود. از معلومات راجع به وضعیت موجود و شاخص‌های مندرج در چهارچوب اندازه‌گیری عملکرد به منظور پیمایش مؤثر نتایج کار کمیسیون استفاده خواهد شد. یک بانک معلومات جدید به منظور حمایت از بخش نظارت و ارزیابی برای تعقیب و گزارش‌دهی منظم پیشرفت اجرای برنامه استراتژیک و برنامه عمل ایجاد خواهد شد.
  3. کمیسیون همچنین شفافیت و پاسخگویی کامل را از طریق نشر گزارش‌های عامه راجع به اجرای برنامه استراتژیک تأمین خواهد کرد. این گزارش‌ها سه ماهانه و سالانه خواهد بود. گزارش نهایی در پایان سال 1392، به منظور ارزیابی کلی اجرای برنامه استراتژیک تهیه خواهد شد. تمام گزارش‌ها در وبسایت کمیسیون منتشر خواهد گردید.
  4. مشورت با کارمندان و دست‌اندرکاران بیرونی به شمول دولت، جامعه مدنی، علمای دینی، رسانه‌ها و شرکای بین‌المللی دو بار در سال انجام می‌شود تا نظریات آنها در مورد مؤثریت و نتایج کلی کار کمیسیون در پیشرفت اجرای برنامه استراتژیک به دست آورده شود.
  5. در سال‌های 92-1389، کمیسیون از یک ارزیابی‌کننده/تفتیش‌کننده بیرونی می‌خواهد تا عملکرد و نتایج کلی کار کمیسیون را بر اساس اهداف مندرج در برنامه استراتژیک ارزیابی و سنجش کند.
- به منظور تأمین مؤثریت کلی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، کمیسیون در راستای نهادینه‌سازی مدیریت مبتنی بر نتایج کار خواهد کرد تا شفافیت و پاسخگویی کامل از طریق سازگار نمودن منابع کمیسیون با اولویت‌های استراتژیک آن تأمین گردد. رویکرد مشارکتی و فراگیر راهنمای کار کمیسیون خواهد بود و این رویکرد بر اصول خودارادیت و پایداری مبتنی خواهد بود.

چهار چوب تحلیل منطقی
برنامه استراتژیک چهارساله (92-1389) کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

اهداف استراتژیک	ایفای نقش رهبری در عرصه حقوق بشر در افغانستان.	پشتیبانی از همه افغان‌ها برای درک حقوق بشر، اعمال آن و احترام به حقوق بشر.	تحکیم ظرفیت کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و توانمندسازی دولت، جامعه مدنی و افراد برای ترویج و حمایت از حقوق بشر.	دادخواهی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی برای تحقق حقوق بشر.	پاسخگو کردن افراد، نهادهای ملی و بین‌المللی در کشور و دولت نسبت به حمایت، رعایت و اجرای وظایف حقوق بشری آنها.
--------------------	--	--	---	---	---

پیامدها	اعتبار کمیسیون به عنوان مرجع محوری حمایت و انکشاف حقوق بشر در کشور تحکیم می‌شود. دولت، جامعه مدنی و سایر دست‌اندرکاران ملی و بین‌المللی عمده به‌طور فزاینده‌ای بر تخصص، معلومات و یافته‌های کمیسیون اتکا می‌کنند. کمیسیون قابل دید است و در جلب توجه نهادهای ملی و بین‌المللی به مسایل حقوق بشر در افغانستان فعال است. آگاهی عامه از نقش، اهمیت و نتایج کار کمیسیون ارتقا می‌یابد. مشارکت و مشورت‌دهی کمیسیون موجب غنای برنامه‌های ملی و بین‌المللی معطوف به حقوق بشر در افغانستان می‌گردد. شمار مردمی که به نهادها و سازمان‌های حقوق بشر مراجعه می‌کنند، افزایش می‌یابد.	آگاهی عامه از حقوق بشر ارتقا می‌یابد. آموزش حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس، نهادینه می‌شود. نگرش و رفتار پولیس، منسوبان نظامی، مقام‌های قضایی، مأموران زندان، وکلای مدافع و مساعدين حقوقی منعکس کننده درک فزاینده قوانین و اصول حقوق بشر و حقوق بشردوستانه و رعایت این قوانین و اصول است. کمیت و کیفیت رسانه‌ها و نهادهای تحقیقاتی متمرکز بر حقوق بشر افزایش می‌یابد. خشونت در خانه، محل کار و محلات عامه به‌ویژه علیه زنان و اطفال کاهش می‌یابد. شمار بیشتری از مردم به نهادها و سازمان‌های مدافع حقوق بشر مراجعه و به این نهادها و سازمان‌ها اعتماد می‌کنند.	مؤثریت کمیسیون در تنظیم برنامه‌ها و منابع خود افزایش می‌یابد. تخصص و اهلیت کاری کارمندان کمیسیون از طریق فراهم‌آوری برنامه‌های انکشافی و آموزشی مربوط، ارتقا می‌یابد. ترکیب کارمندان کمیسیون به‌طور فزاینده‌ای منعکس کننده تنوع نفوس افغانستان از لحاظ جنسیت، قومیت، مذهب، زبان و معلولیت است. ظرفیت کمیسیون در زمینه تعقیب و حل قضایا/شکایات نقض حقوق بشری که به آن اطلاع داده می‌شود، رشد می‌کند. ظرفیت دولت و جامعه مدنی در عرصه‌های حمایت، نظارت و ترویج حقوق بشر رشد می‌کند. توانایی کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی در تأثیرگذاری بر دولت در امور حقوق بشر از طریق ارائه مشورت‌ها و پیشنهادهای تحکیم می‌شود.	شمار قوانین، سیاست‌ها و مقررات حامی حقوق بشر افزایش می‌یابد. معاهدات حقوق بشری تصویب و قوانین موجود با معاهدات بین‌المللی حقوق بشر سازگار می‌شود. کمیسیون مشارکت خود را در مجامع و شبکه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور پیشبرد اولویت‌های حقوق بشر تحکیم می‌کند و گسترش می‌دهد. برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت تطبیق می‌گردد. از تطبیق سیاست‌ها و تدابیری که حقوق بشر را نقض می‌کند، فعالانه جلوگیری می‌گردد.	مردم افغانستان از حقوق بشر به خصوص حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بهره‌مندی بیشتری دارند. آگاهی و معلومات عامه از رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت افزایش می‌یابد. رفتار با زندانیان، توقیف‌شدگان، مظنونان و محجوزان در زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و بازداشتگاه‌های تحت اداره نیروهای امنیتی بین‌المللی بهبود می‌یابد و شرایط در این محلات سلب آزادی بهتر می‌شود. آگاهی و حساسیت عامه از سطح و درجه فساد و اثرات سو و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر ارتقا می‌یابد. دسترسی مردم به‌ویژه اشخاص آسیب‌پذیر به شمول زنان، اطفال و اشخاص دارای معلولیت به عدالت افزایش پیدا می‌کند. تلفات ملکی در جریان منازعه مسلحانه به حداقل ممکن کاهش پیدا می‌کند.
---------	---	--	---	---	--

بازده‌ها

<p>بیانیه‌های عامه و اعلامیه‌های مطبوعاتی منتشر و کنفرانس‌ها/ صاحبه‌های مطبوعاتی برگزار می‌شود. پیشنهادها و مشورت‌هایی راجع به سیاست‌ها و مسایل مربوط به حقوق بشر به دولت ارائه می‌شود. مجالس استماع، تحقیقات و محافل به منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود. منابع و ابزارهای ارتباطی و معلوماتی به منظور بهبود درک مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون تحکیم می‌شود و گسترش می‌یابد.</p>	<p>کارگاه‌ها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه‌های آگاهی دهی برگزار می‌شود. دسترسی عامه به منابع، مشورت‌ها و برنامه‌های حقوق بشر از طرق مختلف به شمول مراکز منابع کمیسیون گسترش می‌یابد. آموزش، تخصص و منابع به منظور پشتیبانی از طرح برنامه‌های درسی حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس فراهم آورده می‌شود. پوشش رسانه‌ای و پخش رادیویی/تلویزیونی موضوعات حقوق بشر افزایش می‌یابد. بحث عامه پیرامون مسایل حقوق بشر به شمول مشترکات میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر گسترش می‌یابد. از جامعه مدنی برای رشد ظرفیت آن به منظور اجرای مؤثر فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌رسانی حقوق بشر پشتیبانی می‌شود.</p>	<p>فرصت‌های آموزشی و ابزارهای معلوماتی به منظور گسترش دانش و تخصص کارمندان کمیسیون افزایش می‌یابد. تدابیر بیشتری روی دست گرفته می‌شود تا گروه‌های محروم از جمله زنان، اقلیت‌های قومی، دینی و زبانی و اشخاص دارای معلولیت برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون توانمند شوند. سیستم‌ها و ساختارهای مدیریت عملکرد به منظور نظارت، ارزیابی و گزارش دهی نتایج کار کمیسیون ایجاد می‌شود. حمایت فنی و آموزشی برای نهادهای جامعه مدنی و دولت از جمله بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌خانه‌ها فراهم می‌شود.</p>	<p>شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی ایجاد و تحکیم می‌شود. مشارکت در روند قانونگذاری از طریق ارائه بازنگری‌ها و نظریات تقنینی افزایش می‌یابد. بر دولت فشار آورده می‌شود، پیشنهادهایی به آن ارائه می‌شود و از آن برای تطبیق برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت پشتیبانی می‌شود. بیانیه‌ها و نظریات درباره گزارش‌های داده شده به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، دیگر ساختارهای وابسته به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ارائه می‌شود.</p>	<p>گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی در سطوح ملی و بین‌المللی تهیه و نشر می‌شود. بر زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مراکز امن اطفال و زنان و ارگان‌های عدلی و قضایی برای ارزیابی رعایت و حمایت حقوق بشر به‌طور منظم نظارت می‌شود. نظارت ساحوی به‌منظور ارزیابی و گزارش دهی عامه سطح تحقق حقوق مدنی و سیاسی در جریان روندهای انتخاباتی صورت می‌گیرد. نظارت ساحوی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به شمول تأمین حقوق اساسی مثل حق آموزش، حق صحت، حق غذا و اجرای اهداف توسعه هزاره افغانستان (MDGs) به منظور ارزیابی و گزارش دهی عامه سطح اجرای وظایف و تعهدات حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت به‌طور منظم صورت می‌گیرد. قضایای شامل نقض حق محاکمه عادلانه مردم به‌خصوص اشخاص آسیب‌پذیر به‌طور منظم نظارت و تعقیب می‌شود. سازوکار جدیدی به‌منظور نظارت، بررسی و گزارش دهی قضایای فساد و تأثیرات آن بر تحقق حقوق بشر ایجاد می‌شود.</p>
---	--	--	---	--

چهارچوب اندازه‌گیری عملکرد
برنامه استراتژیک 92-1389 کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

مسئولیت	روش جمع‌آوری معلومات	منابع معلوماتی	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	شاخص‌ها	پیامدها/بازدها
هدف استراتژیک 1: رهبری						
پیامدها						
کمیشنران، بخش نظارت و ارزیابی، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، بخش گزارش‌دهی ملی، بخش بانک معلومات؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور اسناد/گزارش‌ها.	اسناد ICC. گزارش‌های یوناما، سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا، جامعه بین‌المللی. گزارش‌ها و اسناد کمیسیون.	تا پایان سال 1392، کمیسیون به عنوان مرجع پیش‌تاز حقوق بشر در افغانستان احترام می‌شود. تا پایان سال 1392، نهادهای ملی و بین‌المللی حقوق بشر بیش از پیش به کمیسیون به خاطر طلب تجربه و مشورت آن مراجعه می‌کنند.	جایگاه کمیسیون به‌طور کافی به عنوان مرجع تخصصی مسایل حقوق بشر تثبیت نشده است. فعلا نهادهای ملی و بین‌المللی حقوق بشر به شمول ICC به کمیسیون مراجعه می‌کنند.	درجه مراجعه نهادهای ملی و بین‌المللی حقوق بشر به شمول کمیته هماهنگی بین‌المللی نهادهای ملی ترویج و حمایت از حقوق بشر (ICC) به کمیسیون.	اعتبار کمیسیون به عنوان مرجع محوری حمایت و انکشاف حقوق بشر در کشور تحکیم می‌شود.
بخش نظارت و ارزیابی، بخش رسانه‌ها و نشرات؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور گزارش‌ها، مشورت‌ها با دولت، جامعه مدنی و دست‌اندرکاران ملی و بین‌المللی.	گزارش‌ها و نشرات رسانه‌ها/جامعه مدنی/سازمان ملل متحد، درخواست‌ها برای گزارش‌ها/مشورت‌های کمیسیون.	تا پایان سال 1392، دولت، جامعه مدنی، رسانه‌ها و شرکای ملی و بین‌المللی به‌طور فزاینده‌ای از گزارش‌ها، داده‌ها و مشورت‌های کمیسیون نقل قول و آنها را درخواست می‌کنند.	گزارش‌های کمیسیون تأثیر محدودی دارد و دولت، جامعه مدنی، رسانه‌ها و دیگر دست‌اندرکاران عمده به‌طور محدودی آنها را ملاحظه و به آنها رجوع می‌کنند.	درجه تقاضای نظریات و پیشنهادهای کمیسیون درباره مسایل حقوق بشر از جانب دولت، تعداد درخواست‌های جامعه مدنی برای مساعدت و پشتیبانی.	دولت، جامعه مدنی و سایر دست‌اندرکاران ملی و بین‌المللی عمده به‌طور فزاینده‌ای بر تخصص، معلومات و یافته‌های کمیسیون اتکا می‌کنند.
بخش رسانه‌ها و نشرات؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	نظارت بر رسانه‌ها، مرور اسناد.	مقالات روزنامه‌ها، برنامه‌های رادیویی/تلویزیونی، فهرست توزیع، بیانیه‌های مطبوعاتی، اسناد کنفرانس‌های مطبوعاتی،	در گزارش‌های دوره‌ای و غیردوره‌ای سازمان ملل متحد و در گزارش‌ها و تبصره‌های رسانه‌ها، از کمیسیون به‌صورت منظم نقل قول/ذکر می‌شود. گزارش‌ها و نشرات کمیسیون	در جریان مشورت با کارمندان و دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، یادآوری شد که کمیسیون به‌منظور مطرح کردن حقوق بشر در سطوح ملی و بین‌المللی به اندازه کافی	دفعات نقل قول/ذکر سایر سازمان‌های ملی و بین‌المللی و رسانه‌ها از کمیسیون.	کمیسیون قابل دید است و در جلب توجه نهادهای ملی و بین‌المللی به مسایل حقوق بشر در افغانستان فعال است.

پیامدها/بازدها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
		قابل دید و فعال نیست. فعالیت‌ها/گزارش‌ها/مطالب کمیسیون فعلا تمام ولایات و ولسوالی‌ها را تحت پوشش قرار نمی‌دهد.	به صورت گسترده در تمام ولسوالی‌ها نشر می‌شود.	اسناد و گزارش‌های سازمان ملل متحد/جامعه بین‌المللی.		
آگاهی عامه از نقش، اهمیت و نتایج کار کمیسیون ارتقا می‌یابد.	تغییر در سطح آگاهی عامه از نقش و نتایج کار کمیسیون. درجه درستی گزارش‌ها و مصاحبه‌های رسانه‌ها درباره کمیسیون و کار آن.	گزارش سالانه سال 1388 (2009) کمیسیون مبتنی بر نتایج نبود و معلومات کافی را راجع به نتایج کار کمیسیون ارائه نکرد. در جریان مشورت با کارمندان و دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، از سطح تبلیغات و نشرات منفی علیه کمیسیون اظهار نگرانی شد.	در جریان مشورت با دست‌اندرکاران در سال 1390، ارزیابی آنها نشانگر درک بهتر نقش و نتایج کار کمیسیون است. تا پایان سال 1392، شمار بیشتری از افراد و سازمان‌ها از کار کمیسیون علنا دفاع و پشتیبانی می‌کنند. گزارش سالانه سال 1389 و دیگر گزارش‌های موضوعی، وضعیتی و سایه ارائه‌کننده نتایج کار کمیسیون است.	گزارش‌های رسانه‌ها، برنامه‌های رادیویی/تلویزیونی، بازتاب نظریات دست‌اندرکاران، خبرنگاران، جامعه مدنی و مردم، گزارش‌ها و نشرات کمیسیون.	مصاحبه‌ها / سوالنامه‌ها، نظارت بر رسانه‌ها، مرور اسناد.	بخش رسانه‌ها و نشریات، کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر/بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
مشارکت و مشورت‌دهی کمیسیون موجب غنای برنامه‌های ملی و بین‌المللی معطوف به حقوق بشر در افغانستان می‌گردد.	دفعات مراجعه ارگان‌های ملی و بین‌المللی به کمیسیون.	اکنون مراجعه ارگان‌های ملی و بین‌المللی به کمیسیون محدود است.	تا پایان سال 1392، مراجعه ارگان‌های ملی و بین‌المللی به کمیسیون به قدر کافی افزایش می‌یابد.	گزارش‌های سالانه نهادهای ملی و بین‌المللی در مورد همکاری با کمیسیون، نظریات نهادهای/سازمان‌های ملی و بین‌المللی.	مرور گزارش‌ها، مشورت‌ها، مکاتیب.	کمیشران، کارمندان کمیسیون.

پیامدها/بازدها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
بازدها						
بیانیه‌های عامه و اعلامیه‌های مطبوعاتی منتشر و کنفرانس‌ها/مصاحبه‌های مطبوعاتی برگزار می‌شود.	دفعات و تعداد بیانیه‌های عامه و کنفرانس‌ها و اعلامیه‌های مطبوعاتی.	کمیسیون فعلا به‌طور اوسط یک اعلامیه مطبوعاتی را در ماه منتشر می‌کند.	تا پایان سال 1392، کمیسیون دست کم 2-3 اعلامیه مطبوعاتی را در ماه منتشر خواهد کرد و کنفرانس‌های مطبوعاتی سه‌ماهه درباره تحولات حقوق بشر برگزار خواهد شد.	اعلامیه‌های مطبوعاتی، اسناد کنفرانس‌های مطبوعاتی.	نظارت بر رسانه‌ها مرور اسناد.	کمیشنران، بخش رسانه‌ها و نشرات، آمران؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
پیشنهادها و مشورت‌هایی راجع به سیاست‌ها و مسایل مربوط به حقوق بشر به دولت ارائه می‌شود.	تعداد پیشنهادهای ارائه‌شده به دولت در خصوص مسایل حقوق بشر و درجه ملاحظه و اجرای آنها.	دولت به‌طور کافی با کمیسیون در طرح و تطبیق تمام سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به حقوق بشر مشورت نمی‌کند.	تا پایان سال 1392، دولت به‌طور منظم با کمیسیون در طرح و تطبیق سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به حقوق بشر مشورت می‌کند.	صورت جلسات/بحث‌هایی که از کمیسیون برای شرکت در آنها دعوت شد و کمیسیون در آنها شرکت کرد، مکاتیب کمیسیون عنوانی دولت.	مرور اسناد.	کمیشنران، رییس اجرایی، آمران برنامه‌ای ملی.
مجالس استماع، تحقیقات و محافل به‌منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.	تعداد مجالس استماع، تحقیقات و محافلی که به‌منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.	کمیسیون مجالس استماع را فقط در رابطه با عدالت انتقالی برگزار کرده است. کمیسیون مشورت‌های منظمی را با دست‌اندرکاران انجام می‌دهد، اما سازوکاری برای ثبت و تعقیب تعداد و نتایج این جلسات وجود ندارد.	کمیسیون سالانه دو مجلس استماع/تحقیق ملی را درباره مسایل مهم حقوق بشر برگزار خواهد کرد. جلسات سه‌ماهه مشورت با دست‌اندرکاران در سطوح مرکزی، ساحوی و ولایتی برگزار می‌شود و گزارش‌های مفصل و اسناد مشورت‌ها/جلسات هر ماه تهیه می‌شود.	اسناد و گزارش‌ها از تحقیقات/مجالس استماع.	مرور اسناد.	کمیشنران مربوط، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، بخش نظارت و ارزیابی، بخش عدالت انتقالی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
منابع و ابزارهای ارتباطی و معلوماتی به‌منظور بهبود درک مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون تحکیم می‌شود و گسترش	استراتژی ارتباطات طرح می‌شود. تعداد منابع و ابزارهای ارتباطی جدیدی که	جزوات عامه/منابع معلوماتی آسان درباره کار و نقش کمیسیون وجود ندارد.	تا پایان سال 1389، جزوات/منابع معلوماتی جامع و آسان درباره کار کمیسیون طرح و به‌طور گسترده منتشر خواهد شد.	منابع و ابزارها، احصائیه استفاده‌کنندگان وبسایت.	مرور اسناد/منابع/وبسایت.	بخش رسانه‌ها و نشرات، فناوری معلومات و ارتباطات و وبماستر، بخش

مسئولیت	روش جمع‌آوری معلومات	منابع معلوماتی	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	شاخص‌ها	پیامدها/بازده‌ها
آموزش حقوق بشر؛ بخش‌های پروگرامی مربوط			کیفیت وبسایت کمیسیون بهبود می‌یابد و وبسایت به‌طور منظم تجدید می‌شود. تا پایان سال 1389، حداوسط تعداد بازدیدکنندگان وبسایت کمیسیون تا 10 درصد افزایش خواهد یافت و از آن سال به بعد سالانه تا 15 درصد افزایش خواهد یافت.	وبسایت کمیسیون به‌طور کامل برای انعکاس مسائل عمده حقوق بشر تجدید نمی‌شود و وبسایت از فنون نوآورانه و تعاملی برای دسترسی به مخاطبان بیشتر، کار نمی‌گیرد. در سال 1388، وبسایت کمیسیون 426047 بازدیدکننده داشت (35503 نفر در ماه).	توسعه می‌یابد. تعداد بازدیدکنندگان وبسایت/دانلود اسناد.	می‌یابد.

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
هدف استراتژیک 2: آموزش						
پیامدها						
آگاهی عامه از حقوق بشر ارتقا می‌یابد.	درجه افزایش آگاهی عامه از اصول و موازین حقوق بشر. درجه مقابله مؤثر با تبلیغات منفی علیه حقوق بشر. تعداد بیانیه‌های عامه ارائه‌شده توسط مقام‌های دولتی، اعضای شورای ملی، علمای دینی و سازمان‌های جامعه مدنی در حمایت از حقوق بشر.	در جریان مشورت با دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، اظهار شد که مردم آگاهی کافی از حقوق بشر ندارند. مصاحبه‌های نظارت ساحوی نشانگر آن است که مردم، علمای دینی، مقام‌های دولتی و رسانه‌های آگاهی دقیق و کافی از حقوق بشر ندارند. فعلا داده‌ها/تحقیقاتی برای اندازه‌گیری سطح و درستی آگاهی عامه از حقوق بشر وجود ندارد.	تا پایان سال 1392، مشورت‌ها با دست‌اندرکاران و مصاحبه‌های نظارت ساحوی افزایش سطح آگاهی از حقوق بشر را انعکاس می‌دهد. تا پایان سال 1389، تحقیقات و پژوهش‌هایی برای تعیین سطح موجود آگاهی عامه از حقوق بشر صورت می‌گیرد. تا پایان سال 1392، تحقیقات/پژوهش‌های تعقیبی به‌منظور سنجش و اندازه‌گیری تغییر در سطح آگاهی از حقوق بشر صورت می‌گیرد. از فناوری‌های جدید (لیست سروز، گروه‌های اینترنتی، وبلاگ‌ها، فیسبوک و...) برای نشر معلومات و مطالب درباره حقوق بشر استفاده می‌شود.	نظریات دست‌اندرکاران و مردم، گزارش‌ها و تحقیقات کمیسیون، وبسایت کمیسیون.	مصاحبه‌ها، سوالنامه‌ها، پژوهش‌ها، مرور اسناد/وبسایت کمیسیون.	بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، بخش آموزش حقوق بشر، بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش حقوق زن
آموزش حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها،	درجه نهادینه‌سازی آموزش و مفاهیم حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها،	محتوای حقوق بشر در برنامه درسی/نصاب تعلیمی مکاتب ابتدایی و متوسط (صنوف 1-9) شامل شده است.	تا پایان سال 1392، آموزش حقوق بشر در برنامه درسی/نصاب تعلیمی لیسه‌ها (صنوف 10-12)،	اسناد و برنامه‌های درسی وزارت معارف، وزارت دفاع ملی و وزارت امور داخله.	مصاحبه‌ها با مقام‌های وزارت‌ها و پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات	بخش آموزش حقوق بشر، بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش‌های

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسؤولیت
مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس نهادینه می شود.	دارالمعلمینها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس.	دوره های حقوق بشر در دارالمعلمین بدخشان و پوهنتون های کابل، هرات و کاپیسا تدریس می شود. معلمان اکادمی پولیس ملی و اکادمی اردوی ملی آموزش حقوق بشر را از جانب کمیسیون دریافت کرده اند. شاگردان جدیدالشمول اکادمی نظامی ملی 96 ساعت آموزش حقوق بشر را در ظرف 9 ماه دریافت می کنند؛ شاگردان جدیدالشمول پولیس 12 ساعت آموزش حقوق بشر را در ظرف سه ماه دریافت می کنند؛ زندانبانان 16 ساعت آموزش حقوق بشر را در ظرف سه ماه دریافت می کنند.	پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی شامل خواهد شد. تا پایان سال 1392، تعداد ساعات آموزش حقوق بشر در اکادمی پولیس ملی و اکادمی نظامی ملی بیش از پیش از لحاظ کمی و کیفی افزایش می یابد.		عالی، مرور برنامه های درسی.	پروگرامی مربوط
نگرش و رفتار پولیس، منسوبان نظامی، مقام های قضایی، مأموران زندان، وکلای مدافع و مساعدین حقوقی منعکس کننده درک فزاینده قوانین و اصول حقوق بشر و رعایت این قوانین و اصول است.	درجه نهادینه سازی آموزش و مفاهیم حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون ها، دارالمعلمینها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز نظامی/امنیتی/پولیس.	نظارت کمیسیون بر محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال نشان می دهد که نقض حقوق بشر در این محلات به وقوع می پیوندد. بر اساس نظارت کمیسیون در سال 1388، 60 درصد محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال شاهد بهبود در شرایط معیشتی بوده است.	تا پایان سال 1392، شمار شکایات در مورد نقض حقوق بشر توسط پولیس، منسوبان نظامی، مقام های قضایی و مأموران زندان تا 25 درصد کاهش خواهد یافت. تا پایان سال 1392، 75 درصد از محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال شاهد بهبود در شرایط معیشتی خواهد بود.	نظریات دریافتی از پولیس، منسوبان نظامی، مقام های قضایی و مأموران زندان و افراد تحت حبس یا توقیف، مأموریت های نظارتی، اسناد سازمان های بین المللی و جامعه مدنی.	مصاحبه ها، سوالنامه ها، گزارش های مأموریت های نظارت ساحوی، مرور اسناد.	کمیشنر مربوط، بخش نظارت و بررسی، بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش های پروگرامی مربوط
کمیت و کیفیت رسانه ها و نهادهای تحقیقاتی متمرکز بر	سطح تمرکز رسانه ها و نهادهای تحقیقاتی بر حقوق بشر.	کمیسیون سازوکار یا ساختاری برای ایجاد و تحکیم همکاری ها و ابتکارها با مؤسسات تحقیقاتی ملی و	تا پایان سال 1390، سازوکاری برای افزایش همکاری میان کمیسیون و	گزارش ها و سمینارهای نهادهای تحقیقاتی،	مرور اسناد، نظارت بر رسانه ها.	بخش تحقیقات و برنامه ریزی، بخش رسانه ها و نشرات.

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسؤولیت
حقوق بشر افزایش می‌یابد.		بین‌المللی متمرکز بر حقوق بشر در افغانستان ندارد. نظر به سال‌های گذشته و بر اساس نظارت کمیسیون بر رسانه‌ها، سال 1388 نشانگر افزایش سطح پوشش رسانه‌ای مسایل حقوق بشر به خصوص حقوق زنان، حقوق اطفال و تخطی‌های حقوق بشر است.	سایر مؤسسات تحقیقاتی متمرکز بر حقوق بشر در افغانستان ایجاد خواهد شد و تا پایان سال 1392، همکاری بیش از پیش تحکیم و نهادینه می‌شود. کمیت و کیفیت پوشش رسانه‌ای مسایل حقوق بشر افزایش خواهد یافت و کمیسیون بر آن به‌طور منظم نظارت خواهد کرد.	گزارش‌های رسانه‌ها.		
خشونت در خانه، محل کار و محلات عامه به‌ویژه علیه زنان و اطفال کاهش می‌یابد.	درجه خشونت در خانه، محل کار و محلات عامه به‌ویژه علیه زنان و اطفال.	در سال 1388 کمیسیون 163 قضیه خشونت را دریافت کرد که از آن جمله، 69 (42 درصد) حل گردید.	تا پایان سال 1392، 60 درصد از قضایای خشونت دریافت شده توسط کمیسیون، حل خواهد گردید.	احصائیه و گزارش‌های کمیسیون، احصائیه و گزارش‌های دولت، گزارش‌های سازمان ملل متحد.	بانک معلومات کمیسیون، مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی، بخش‌های برنامه‌ای مربوط.
شمار بیشتری از مردم به نهادها و سازمان‌های مدافع حقوق بشر مراجعه و به این نهادها و سازمان‌ها اعتماد می‌کنند.	میزان مراجعه و اعتماد مردم به سازمان‌های مدافع حقوق بشر.	در جریان مشورت با دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، اظهار گردید که بنا بر برداشت‌های نادرست از حقوق بشر و نقش نهادها و سازمان‌های حامی حقوق بشر، بسیاری از مردم به قدر کافی به این نهادها و سازمان‌ها مراجعه نمی‌کنند و خواستار مشورت و مساعدت آنها نمی‌گردند.	تا پایان سال 1392، شمار بیشتری از مردم به نهادها و سازمان‌های حامی حقوق بشر مراجعه می‌کنند و خواستار مشورت و مساعدت آنها می‌گردند.	احصائیه کمیسیون، معلومات سازمان‌های جامعه مدنی، مصاحبه و مشورت با مردم و دست‌اندرکاران عمده.	بانک معلومات کمیسیون، مرور اسناد.	بخش بانک معلومات، رابط جامعه مدنی.

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسؤولیت
بازدهها						
کارگاهها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه‌های آگاهی‌دهی برگزار می‌شود.	تعداد افراد آموزش دیده‌ای که آموزش‌ها و فعالیت‌های تعقیبی را به منظور اشاعه بیشتر دانش و مهارت‌های خود انجام می‌دهند. کیفیت و نتایج کارگاهها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه‌های آگاهی‌دهی.	در سال 1387، 110 کارمند کمیسیون در برنامه‌های آموزشی در داخل و خارج از افغانستان شرکت کردند و در سه‌ماهه اول سال 1388، این تعداد به 74 نفر می‌رسد. در سال 1388، 601 کارگاه آموزشی و 758 نشست آگاهی‌دهی برگزار گردید. در سال 1388، 50177 نفر (19941 زن و 30236 مرد) در کارگاه‌های آموزشی و نشست‌های آگاهی‌دهی کمیسیون اشتراک کردند. کمیسیون توانایی محدودی برای اندازه‌گیری و سنجش نتایج تلاش‌های آموزشی و آگاهی‌رسانی خود دارد.	تعداد کارمندان کمیسیون که در آموزش‌ها در داخل و خارج از افغانستان شرکت می‌کنند، هر سال به تعداد 130 کارمند افزایش خواهد یافت و این آموزش‌ها بر اساس نیازهای شناسایی‌شده در برنامه رشد ظرفیت استوار خواهد بود. تا پایان سال 1392، شمار بیشتری از سازمان‌های جامعه مدنی آموزش خواهند دید و 30 درصد از این سازمان‌ها آموزش‌های تعقیبی را ارائه خواهند داد. تا پایان سال 1389، ابزارها و منابعی برای حمایت از کارمندان کمیسیون در اندازه‌گیری و گزارش نتایج تلاش‌های آموزشی و آگاهی‌رسانی تهیه خواهد شد.	سوالنامه‌های آموزشی، نظریات شرکت‌کنندگان آموزش‌ها و دست‌اندرکاران، فهرست شرکت‌کنندگان آموزش‌ها. اسناد/گزارش‌ها.	سوالنامه‌ها، مصاحبه‌ها و مشورت‌ها با شرکت‌کنندگان آموزش‌ها و دست‌اندرکاران، مرور اسناد/گزارش‌ها.	بخش آموزش حقوق بشر، بخش نظارت و ارزیابی.
دسترسی عامه به منابع، مشورت‌ها و برنامه‌های حقوق بشر از طرق مختلف به شمول مراکز منابع کمیسیون گسترش می‌یابد.	تعداد افراد و سازمان‌هایی که از مراکز منابع کمیسیون استفاده می‌کنند و خواستار معلومات و مشورت‌ها می‌شوند.	در سال 1388 (2009)، 2548 نفر از مرکز منابع کمیسیون در کابل استفاده کردند که حد‌اوسط آن 212 نفر در ماه و 7 نفر در روز می‌شود.	تا پایان سال 1389، تعداد بازدیدکنندگان مراکز منابع کمیسیون تا 15 درصد افزایش خواهد یافت و از آن سال به بعد سالانه 20 درصد افزایش خواهد یافت.	احصائیه در مورد بازدیدکنندگان مراکز منابع.	مرور احصائیه.	مراکز منابع کمیسیون، بخش رسانه‌ها و نشریات.

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسئولیت
آموزش، تخصص و منابع به منظور پشتیبانی از طرح برنامه‌های درسی حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس می‌شود.	تعداد آموزش‌ها و منابع ارائه شده به مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس.	در 1388 (2009)، کمیسیون یک متخصص را در اختیار ریاست تألیف و ترجمه وزارت معارف به منظور طرح نصاب تعلیمی سازگار با حقوق بشر قرار داد.	تا پایان سال 1392، کمیسیون تخصص و منابع بیشتری را به منظور تحکیم کیفیت آموزش حقوق بشر و حمایت از طرح مطالب و منابع بیشتر تهیه خواهد کرد. ابزارها و منابع کمیسیون به طور منظم برای نهادهای تحصیلی و آموزشی فراهم خواهد شد.	فهرست شرکت کنندگان آموزش‌ها، فهرست منابع و نشرات فراهم شده برای نهادهای آموزشی، گزارش سالانه/اسناد کمیسیون.	مرور اسناد.	بخش آموزش حقوق بشر.
پوشش رسانه‌ای و بخش رادیویی/تلویزیونی موضوعات حقوق بشر افزایش می‌یابد.	کمیت و کیفیت پوشش رسانه‌ای و برنامه‌های رادیویی/تلویزیونی درباره حقوق بشر و بازتاب نظریات شنوندگان و بینندگان.	در سال 1388، 22280 دقیقه برنامه رادیویی و حدوداً 7975 دقیقه برنامه تلویزیونی پخش گردید. تمام ایستگاه‌های رادیویی/تلویزیونی محلی و ولایتی همکاری نزدیکی با کمیسیون دارند. کمیسیون فعلاً پول تبلیغات و برنامه‌ها را در یک روزنامه ملی، یک هفته‌نامه و یک ایستگاه تلویزیونی می‌پردازد. کمیسیون برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی خود را از طریق استودیوی خود تولید می‌کند.	تا پایان سال 1392، دقایق پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی تا 5 درصد افزایش خواهد یافت.	گزارش‌های کاری کمیسیون، متن برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، گزارش‌های نظارت بر رسانه‌ها.	مرور اسناد، نظارت بر رسانه‌ها.	بخش رسانه‌ها و نشرات، بخش آموزش حقوق بشر.
بحث عامه پیرامون مسایل حقوق بشر به شمول مشترکات	تعداد بحث‌ها و مناظرات عامه درباره حقوق بشر به شمول مشترکات میان	برخی‌ها تلقی می‌کنند که کمیسیون حامی و مروج ارزش‌های حقوق بشری است که از دیدگاه آنها با	تا پایان سال 1392، شناخت عامه از مشترکات میان ارزش‌های حقوق	گزارش‌ها و اسناد جلسات و بحث‌های عامه.	مرور اسناد.	بخش آموزش حقوق بشر.

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر گسترش می‌یابد.	دین مقدس اسلام و حقوق بشر. درجه همکاری با علمای دینی و وزارت حج و اوقاف.	ارزش‌های اسلامی مغایرت دارد. به استثنای همکاری در عرصه حقوق اطفال، همکاری کمیسیون با وزارت حج و اوقاف محدود و نامنظم است.	بشری و ارزش‌های اسلامی افزایش خواهد یافت. تا پایان سال 1392، شمار ابتکارها و مساعی مشترک میان کمیسیون، علمای دینی و وزارت حج و اوقاف بیشتر خواهد شد.			
از جامعه مدنی برای رشد ظرفیت آن به منظور اجرای مؤثر فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌رسانی حقوق بشر پشتیبانی می‌شود.	تعداد پروژه‌های همکاری با جامعه مدنی برای ترویج و گسترش درک حقوق بشر.	در جریان مشورت با دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، توانایی سازمان‌های جامعه مدنی و رضاکاران برای به عهده گرفتن انجام برخی از فعالیت‌های کمیسیون برجسته گردید. فعلا همکاری وجود دارد، اما نیاز است تا این همکاری تحکیم گردد.	تا پایان سال 1392، کمیسیون با 15 سازمان جامعه مدنی به منظور اجرای بخش‌هایی از برنامه عمل کمیسیون قرارداد منعقد خواهد کرد.	قراردادها و تفاهم نامه‌ها، گزارش‌های کمیسیون/جامعه مدنی.	مرور اسناد.	رابط جامعه مدنی، بخش آموزش حقوق بشر.

پیامدها/بازدها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
هدف استراتژیک 3: توانمندسازی						
پیامدها						
<p>مؤثریت کمیسیون در تنظیم برنامه‌ها و منابع خود افزایش می‌یابد.</p>	<p>درجه نهادینه‌سازی سیستم‌ها و سازوکارهای مدیریت عملکرد در کمیسیون.</p>	<p>مؤثریت کمیسیون مورد ارزیابی بیرونی قرار گرفت. کمیسیون کاملا وابسته به تمویل کنندگان است و هیچ بودجه‌ای از جانب دولت دریافت نمی‌کند. مدیریت مبتنی بر نتایج تاکنون کاملا در کمیسیون نهادینه نشده است.</p>	<p>تا پایان سال‌های 1390، 1391 و 1392، کمیسیون به ترتیب 5.10 و 30 درصد از بودجه سالانه خود را از دولت دریافت خواهد کرد. ساختارها و سازوکارهای مدیریت مبتنی بر نتایج در کار کمیسیون تعمیم می‌یابد. کیفیت گزارش‌دهی و استفاده از منابع افزایش خواهد یافت.</p>	<p>بودجه سالانه و اسناد کمیسیون، گزارش‌های وزارت مالیه، اسناد شورای ملی.</p>	<p>مرور بودجه/اسناد.</p>	<p>کمیشنران، رییس اجرایی، بخش نظارت و ارزیابی.</p>
<p>تخصص و اهلیت کاری کارمندان کمیسیون از طریق فراهم‌آوری برنامه‌های انکشافی و آموزشی مربوط ارتقا می‌یابد.</p>	<p>درجه ارتقای تخصص و اهلیت کاری کارمندان کمیسیون.</p>	<p>نیازهای آموزشی و انکشافی کارمندان به‌طور منظم ارزیابی نمی‌شود. فعلا سطح آموزشی کارمندان کمیسیون به این شرح است: 2 دکترا، 28 ماستری، 115 حقوقدان، 222 لیسانس و 39 فارغ دارالمعلمین.</p>	<p>تا پایان سال 1389، نیازهای آموزشی/انکشافی سالانه ارزیابی خواهد شد. تا پایان سال 1392، 75 درصد از تمام کارمندان برنامه‌ای کمیسیون که استخدام می‌شوند، حداقل لیسانس خواهند داشت.</p>	<p>گزارش ارزیابی نیازهای آموزشی و انکشافی، احصائیه و گزارش‌های منابع بشری</p>	<p>مرور اسناد.</p>	<p>آمر منابع بشری.</p>
<p>ترکیب کارمندان کمیسیون به طور فزاینده‌ای منعکس‌کننده تنوع نفوس افغانستان از لحاظ جنسیت، قومیت، مذهب، زبان و معلولیت است.</p>	<p>درجه انعکاس تنوع نفوس افغانستان در ترکیب کارمندان کمیسیون.</p>	<p>فعلا در کمیسیون از مجموع 646 کارمند، 189 تاجیک (29.3 درصد)، 175 پشتون (27 درصد)، 170 هزاره (26.4 درصد)، 47 سادات (7.3 درصد)، 31 ازبک (4.7 درصد)، 10 قزلباش (1.5 درصد)، 9 بیات (1.4 درصد) و 15 نفر دیگر (2.4) هستند که به سایر گروه‌های قومی تعلق دارند. 151 زن (23.4 درصد)، 495 مرد</p>	<p>تا پایان سال 1392، ترکیب کارمندان کمیسیون به‌طور فزاینده‌ای منعکس‌کننده تنوع نفوس افغانستان خواهد بود. تا پایان سال 1392، جذب و اشتغال گروه‌های محروم در کمیسیون تا 20 درصد افزایش خواهد یافت. تا پایان سال 1392، تعداد</p>	<p>احصائیه و گزارش‌های منابع بشری، احصائیه دولت.</p>	<p>مرور اسناد.</p>	<p>رییس اجرایی، آمر منابع بشری.</p>

پیامدها/بازدها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
		76.6 درصد) و 13 شخص دارای معلولیت (2 درصد).	کارمندان زن در کمیسیون تا 35 درصد افزایش خواهد یافت.			
ظرفیت کمیسیون در زمینه تعقیب و حل قضایا/شکایات نقض حقوق بشری که به آن اطلاع داده می‌شود، رشد می‌کند.	تعداد شکایات حقوق بشری واصله و درصدی حل/ارجاع.	در سال 1388، 824 شکایت حقوق بشری که شامل 961 مورد نقض حقوق بشر می‌شود، دریافت شد. از مجموع این شکایات، 815 شکایت بررسی شد و از این جمله، 497 شکایت حل گردید	تا پایان سال 1392، 70 درصد شکایات دریاقتی حل خواهد شد.	بانک معلومات و گزارش‌های کمیسیون.	مرور اسناد/داده‌ها.	بخش نظارت و بررسی، بخش بانک معلومات؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
ظرفیت دولت و جامعه مدنی در عرصه‌های حمایت، نظارت و ترویج حقوق بشر رشد می‌کند.	کمیت و کیفیت گزارش‌های دولت به نهادهای ناظر بر معاهدات بین‌المللی حقوق بشر. تعداد برنامه‌ها و پروژه‌های حقوق بشری که به طور مستقل توسط جامعه مدنی طرح و تطبیق می‌شود.	نهادهای جامعه مدنی هماهنگی کافی و لازم را بین خود ندارد. در مقایسه با سال‌های قبلی، در سال 1388، سازمان‌های جامعه مدنی مؤثریت بیشتری در عرصه ترویج حقوق بشر داشتند. ظرفیت دولت برای حمایت و ترویج حقوق بشر و گزارش‌دهی به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر ضعیف است. فعلا دولت بر معلومات کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی برای تهیه گزارش‌های خود به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر اتکا می‌کند.	تا پایان سال 1392، نهادهای جامعه مدنی هماهنگی بیشتری در عرصه‌های حمایت و نظارت حقوق بشر خواهند داشت. تا پایان سال 1392، دولت با همکاری کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی ظرفیت خود را برای حمایت و ترویج حقوق بشر و گزارش‌دهی مؤثر به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر تحکیم خواهد کرد.	گزارش‌های دولت به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر، برنامه‌ها و پروژه‌های حقوق بشری سازمان‌های جامعه مدنی.	مرور اسناد.	رابط جامعه مدنی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
توانایی کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی در تاثیرگذاری بر دولت در امور حقوق بشر از طریق ارائه مشورت‌ها و پیشنهادهای تحکیم	تعداد پیشنهادهای مشورت‌های ارائه شده به دولت درباره پالیسی‌ها و مسایل حقوق بشر. درجه ملاحظه و	هرسه ماه یک بار، کمیسیون پیشنهادهایی را راجع به شرایط محلات سلب آزادی به وزارت عدلیه ارائه می‌کند، کمیسیون همچنین پیشنهادهایی را در نشرات و گزارش‌های خود ارائه می‌کند.	کمیسیون ارائه پیشنهادها را ادامه خواهد داد و فعالیت‌های تعقیبی را به منظور ارزیابی و دادخواهی بیشتر به خاطر اجرای پیشنهادهای تشدید خواهد نمود. شش ماه بعد از ارائه	سیاست‌ها و تدابیر دولت، گزارش‌ها و پیشنهادهای کمیسیون، اسناد شورای ملی.	مصاحبه‌ها و جلسات با مقام‌های دولتی، مرور اسناد.	بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط

پيامدها/بازدهها	شاخصها	وضعيت موجود	وضعيت مطلوب	منابع معلوماتي	روش جمع آوري معلومات	مسؤوليت
می شود.	اجرای مشورتها و پیشنهادهای کمیسیون توسط دولت. تعداد بحثها و مشاجرات شورای ملی درباره گزارشها و پیشنهادهای کمیسیون.	تاکنون، شورای ملی گزارشها و پیشنهادهای کمیسیون را مورد بحث قرار نداده است.	پیشنهادهای کمیسیون، جلسات و بحثهای تعقیبی منظمی با مقامهای دولتی و اعضای شورای ملی به منظور ارزیابی پیشرفت حاصله برگزار خواهد شد.			
بازدهها						
فرصت‌های آموزشی و ابزارهای معلوماتی به منظور گسترش دانش و تخصص کارمندان کمیسیون افزایش می‌یابد.	درجه طرح و اجرای برنامه رشد ظرفیت و ارزیابی سالانه نیازهای انکشافی و آموزشی. تعداد کارمندان کمیسیون که از فرصت‌های آموزشی و انکشافی بهره‌مند شده‌اند. سنجش و ارزیابی عملکرد سازمانی کمیسیون و عملکرد کارمندان آن.	برنامه رشد ظرفیت در کمیسیون وجود ندارد. حدوداً 15 کارمند در سال در سمینارها و آموزش‌های رشد ظرفیت شرکت می‌کنند، در سال 1388، 3 درصد بودجه کمیسیون به آموزش کارمندان و رشد ظرفیت اختصاص یافته بود.	در سال 1389، منابع/بودجه لازم برای حمایت از اجرای برنامه رشد ظرفیت اختصاص خواهد یافت.	بودجه کمیسیون، برنامه رشد ظرفیت.	مرور بودجه/اسناد.	آمر منابع بشری.
تدابیر بیشتری روی دست گرفته می‌شود تا گروه‌های محروم از جمله زنان، اقلیت‌های قومی، دینی و زبانی و	درجه اجرای تدابیر برای تشویق گروه‌های محروم برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون.	فعلاً کمیسیون گروه‌های محروم را تشویق می‌کند تا در مورد پست‌های مربوط درخواست کار دهند و در کمیسیون اشتغال یابند.	تا پایان سال 1390، تدابیر بیشتری برای تشویق فعالان گروه‌های محروم برای درخواست کار در مورد پست‌ها و اشتغال در کمیسیون اتخاذ	سیاست‌ها، طرزالعمل‌ها و اعلانات شغلی کمیسیون، احصائیه منابع بشری.	مرور اسناد.	آمر منابع بشری؛ بخش حقوق زن؛ بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت

پيامدها/بازدها	شاخص‌ها	وضعيت موجود	وضعيت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسؤولیت
اشخاص دارای معلومات برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون توانمند شوند.			خواهد شد. چنین تدابیری شامل ذکر یک بند مشخص در اعلانات شغلی به منظور تشویق و استقبال از درخواست‌های کار گروه‌های محروم می‌شود.			
سیستم‌ها و ساختارهای مدیریت عملکرد به منظور نظارت، ارزیابی و گزارش‌دهی نتایج کار کمیسیون ایجاد می‌شود.	درجه ایجاد و اجرای سیستم‌ها و ساختارهای مدیریت عملکرد و مبتنی بر نتایج.	عملکرد تمام کارمندان سالانه ارزیابی می‌گردد. بخش مشخصی به منظور نظارت و ارزیابی عملکرد برنامه‌ای کمیسیون و اجرای برنامه‌های استراتژیک و عمل وجود ندارد.	تا پایان سال 1392، یک روند منظم برای نظارت و اندازه‌گیری عملکرد فرد فرد کارمندان وجود خواهد داشت. یک بخش مشخص به منظور نظارت و ارزیابی اجرای برنامه‌های استراتژیک و عمل ایجاد خواهد گردید.	طرز العمل‌ها و رهنمودهای داخلی کمیسیون، چارت سازمانی.	مرور اسناد.	بخش نظارت و ارزیابی، امر منابع بشری.
حمایت فنی و آموزشی برای نهادهای جامعه مدنی و دولت منجمله بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌خانه‌ها فراهم می‌شود.	درجه حمایت تکنیکی از سازمان‌ها و نهادهای جامعه مدنی و دولت به شمول بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌خانه‌ها.	کمیسیون فعلا از بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌های امور داخله، دفاع ملی و امور زنان حمایت و با آنها همکاری می‌کند.	تا پایان سال 1392، بخش‌های حقوق بشر از لحاظ عملکرد، دانش و تخصص تحکیم خواهند شد و گزارش‌های نظارتی بهتری را راجع به مسایل حقوق بشر تهیه خواهند کرد.	تفاهم‌نامه‌ها، گزارش‌ها و اسناد کمیسیون و وزارت‌ها.	مرور اسناد.	رییس اجرایی/مدیران برنامه‌ای ملی.

مسئولیت	روش جمع آوری معلومات	منابع معلوماتی	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	شاخص‌ها	پیامدها/بازده‌ها
هدف استراتژیک 4: دادخواهی						
پیامدها						
کمیشنران، مشاوران حقوقی، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور قوانین.	جریده رسمی.	مؤیدات جزایی برای عاملان شکنجه تسوید و تصویب خواهد شد. قوانین حمایتی از حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر (اطفال، زنان، اشخاص دارای معلولیت) تسوید و تصویب خواهد شد. معلومات کافی در مورد قوانین و محتویات حقوق بشری آنها در دسترس خواهد بود.	قانون اساسی افغانستان روحیه حقوق بشری دارد، در حالی که اکثر قوانین نافذ به صورت گسترده حاوی ارزش‌های حقوق بشری نیست. در مورد حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر (اطفال، زنان، اشخاص دارای معلولیت) قوانین حمایتی به طور کافی وجود ندارد. در مورد عاملان شکنجه، قانون (مؤیدات جزایی شخصی) وجود ندارد. معلومات کافی در مورد قوانین با روحیه یا بدون روحیه حقوق بشری وجود ندارد.	تعداد قوانینی که به منظور بهبود حقوق بشر وضع یا تعدیل می‌شود.	شمار قوانین، پالیسی‌ها و مقررات حامی حقوق بشر افزایش می‌یابد.
کمیشنران، مشاوران حقوقی، بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور قوانین.	جریده رسمی، نظریات، مشورت‌ها و پیشنهادهای کمیسیون.	کمیسیون به خاطر تصویب کنوانسیون بین‌المللی حقوق اشخاص دارای معلولیت دادخواهی خواهد کرد. قانون حمایت از حقوق اشخاص دارای معلولیت مطابق مفاد کنوانسیون بین‌المللی حقوق اشخاص دارای معلولیت تصویب می‌گردد. قانون ملی، مطابق الزام اساسنامه روم تدوین می‌شود. کمیسیون به خاطر سازگاری بیشتر قوانین نافذ با معاهدات بین‌المللی حقوق بشر دادخواهی خواهد کرد.	کمیسیون برای تصویب کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت دادخواهی نموده است، اما این کنوانسیون تاکنون تصویب نگردیده است. کمیسیون مسوده قانون اجرایی محکمه جزایی بین‌المللی را ترتیب و به وزارت عدلیه تقدیم نموده است. برخی از قوانین ملی (به شمول قانون مدنی) فعلا با معاهدات بین‌المللی سازگاری ندارد.	تعداد معاهدات حقوق بشری و قطعنامه‌ها و توصیه‌نامه‌های بین‌المللی‌ای که در قوانین، مقررات و طرز‌العمل‌های ملی شامل می‌شود.	معاهدات حقوق بشر تصویب و قوانین موجود با معاهدات بین‌المللی حقوق بشر سازگار می‌شود.

مسئولیت	روش جمع‌آوری معلومات	منابع معلوماتی	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	شاخص‌ها	پیامدها/بازدها
کمیشنران، رییس اجرایی، بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور اسناد.	فهرست عضویت در شبکه‌ها، فهرست اشتراک در مجامع، گزارش‌های سالانه و دیگر گزارش‌های کمیسیون.	تا پایان سال 1392، اشتراک کمیسیون در مجامع ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی افزایش می‌یابد و مشارکت کمیسیون در شبکه‌های ملی حقوق بشر بیش از پیش تحکیم می‌شود.	کمیسیون در کمیته بین‌المللی هماهنگی نهادهای ملی ترویج و حمایت از حقوق بشر (ICC) و مجمع آسیا-اقیانوسیه نهادهای ملی حقوق بشر (APF) اشتراک می‌کند و نماینده خود را به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، بررسی دوره‌ای جهانی (UPR) و کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌فرستد. در سطح ملی، کمیسیون در شبکه حمایت از حقوق اطفال (CPAN)، شبکه وکلای زن و کمیته دادخواهی برای حقوق اشخاص دارای معلولیت (ACPD)، بازتوانی معلولان مبتنی بر جامعه (CBR)، گروه هماهنگی عدالت انتقالی، انجمن مستقل وکلای مدافع و سایر شبکه‌های جامعه مدنی و حقوق بشر شرکت می‌کند.	کیفیت مشارکت در شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، مدافعان حقوق بشر، اعضای شورای ملی و مجامع و شبکه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.	کمیسیون مشارکت خود را در مجامع و شبکه‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور پیشبرد اولویت‌های حقوق بشر تحکیم می‌کند و گسترش می‌دهد.
کمیشنر مربوط، بخش عدالت انتقالی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مرور اسناد.	گزارش‌های دولت، مصوبات شورای وزیران، بناهای یادبود، گزارش‌های کمیسیون از جمله گزارش ترسیم منازعه.	اجرای برنامه عمل دولت درباره صلح، مصالحه و عدالت.	اجرای برنامه عمل دولت درباره صلح، مصالحه و عدالت جدا به تعویق افتاده است. سازوکاری برای جبران خسارت جمعیت‌ها و افرادی که قربانی نقض حقوق بشر هستند، وجود ندارد.	درجه اجرای پنج اقدام کلیدی برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت. جبران خسارت جمعیت‌ها و افرادی که قربانی نقض حقوق بشر هستند.	برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت تطبیق می‌گردد.
کمیشنران، رییس اجرایی، مشاوران حقوقی، بخش‌های	مرور اسناد و قوانین، مصاحبه‌ها با اشخاص	جریده رسمی، اسناد دولت، مصوبات شورای وزیران،	تا پایان سال 1392، شمار بیشتری از تصامیم تقنینی، قضایی و سیاسی حقوق بشری اشخاص را به‌طور منفی متأثر نخواهد کرد.	تصامیم تقنینی، قضایی و سیاسی متعددی اتخاذ شده است که حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر (زنان، اطفال، اشخاص دارای معلولیت، فعالین	تعداد اقدامات بازدارنده از اعمالی که باعث نقض	از تطبیق سیاست‌ها و تدابیری که حقوق بشر را نقض

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
می‌کند، فعالانه جلوگیری می‌گردد.	حقوق بشر می‌شود.	حقوق بشر، ژورنالیستان) را به‌طور منفی متأثر کرده است.		فیصله‌های ستره محکمه، گزارش‌های کمیسیون.	آسیب‌پذیر و مقام‌های دولتی.	پروگرامی مربوط
بازدهها						
شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی ایجاد و تحکیم می‌شود.	تعداد نشست‌ها و کوشش‌های هماهنگی با سازمان‌های جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی. درجه ایجاد و فعالیت شبکه‌های دادخواهی مؤثر با مدافعان، رضاکاران و سازمان‌های جامعه مدنی حقوق بشر.	فعال کمیسیون در شبکه حمایت از حقوق اطفال (CPAN) شرکت می‌کند و همکاری نزدیکی با نهادهای جامعه مدنی دارد. بیش از 10 تفاهم‌نامه میان کمیسیون و سازمان‌های جامعه مدنی به امضا رسیده است.	تا پایان سال 1392، همکاری و مشارکت کمیسیون در شبکه‌های ملی و بین‌المللی افزایش خواهد یافت.	صورت جلسات شبکه‌ها، فهرست جلسات، گزارش‌ها و اسناد کمیسیون.	مرور اسناد.	رابط جامعه مدنی، بخش نظارت و ارزیابی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
مشارکت در روند قانونگذاری از طریق ارائه بازنگری‌ها و نظریات تقنینی افزایش می‌یابد.	تعداد بازنگری‌ها و نظریات تقنینی ارائه شده به دولت و درجه تعدیل قوانین و مقررات. درجه تعدیل قوانین و مقررات بر اساس نظریات کمیسیون. دفعات مراجعه دولت و نهادهای قانونگذاری حین	در سال 1388، کمیسیون در دادخواهی برای تعدیل قانون احوال شخصیه اهل تشیع، قانون محو خشونت علیه زنان، قانون رسیدگی به تخلفات اطفال و مسوده قانون خانواده کامیاب بود، کمیسیون همچنین در تهیه پالیسی ملی نحوه ارتباط‌گیری سیستم عدالت رسمی و شوراهای اصلاحی سهم داشت. مشاور حقوقی کمیسیون، عضو گروه کاری اصلاحات قانونی بر اساس	تا پایان سال 1392، اکثر قوانین و دستورالعمل‌های ملی مطابق با معیارهای بین‌المللی حقوق بشر می‌باشد.	نظریات و پیشنهاد‌های کمیسیون، جریده رسمی.	مرور قوانین و نظریات.	مشاوران حقوقی، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، بخش‌های پروگرامی مربوط

مسئولیت	روش جمع آوری معلومات	منابع معلوماتی	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	شاخص‌ها	پیامدها/بازده‌ها
				استراتژی انکشاف ملی افغانستان است. مشاوران حقوقی کمیسیون به‌طور اوسط هر سال در تسوید 10 قانون ملی اشتراک داشته‌اند.	تصویب و تعدیل قوانین به کمیسیون.	
کمیشنر مربوط، بخش عدالت انتقالی، رابط جامعه مدنی.	مرور اسناد.	گزارش ترسیم منازعه. پیشنهادهای و بیانیتهای ارائه شده توسط کمیسیون.	تا ماه ثور سال 1389، گزارش ترسیم منازعه تکمیل خواهد شد. کمیسیون به دادخواهی در مورد اجرای برنامه عمل دولت درباره صلح، مصالحه و عدالت ادامه خواهد داد. تا پایان سال 1390، برنامه‌های دادخواهی، برنامه‌های رسانه‌ای و تبلیغات کمیسیون موجود می‌باشد.	برنامه کمیسیون برای مستندسازی نقض حقوق بشر در گذشته 70 درصد تکمیل شده است.	تعداد پیشنهادهای ارائه شده به دولت و درجه ملاحظه و اجرای آنها. سطح حمایت از ایجاد برنامه‌ها و ابتکارها.	بر دولت فشار آورده می‌شود، پیشنهادهایی به آن ارائه می‌شود و از آن برای تطبیق برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت پشتیبانی می‌شود.
رییس اجرایی، بخش گزارش دهی ملی.	مرور اسناد.	پیشنهادها و بیانیتهای ارائه شده توسط کمیسیون، اسناد سازمان ملل متحد.	گزارش‌های سایه سیدا و میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و گزارش UPB به نهادهای سازمان ملل متحد ناظر بر معاهدات حقوق بشر ارائه خواهد شد.	کمیسیون گزارش UPB، گزارش سایه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و گزارش سایه حقوق اطفال را به نهادهای ناظر سازمان ملل متحد بر معاهدات حقوق بشر ارائه کرده است.	تعداد بیانیتهای و نظریات ارائه شده به شورای حقوق بشر، دیگر ساختارهای مربوط به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی.	بیانیتهای و نظریات درباره گزارش‌های داده شده به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، دیگر ساختارهای وابسته به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ارائه می‌شود.

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسئولیت
هدف استراتژیک 5: نظارت و بررسی						
پیامدها						
مردم افغانستان از حقوق بشر به خصوص حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی بهره‌مندی بیشتری دارند.	سطح دسترسی مردم از جمله افراد آسیب‌پذیر به شمول اشخاص بیج‌شده داخلی و آسیب‌دیدگان به مراقبت صحیحی، معارف، تأمینات اجتماعی و دیگر خدمات اساسی. سطح تدابیری که به منظور تأمین دسترسی عادلانه مردم به خصوص دسترسی اشخاص آسیب‌پذیر و گروه‌های کم‌درآمد به خدمات اجتماعی اساسی اتخاذ می‌شود. سطح و تعداد قضایای نقض حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.	بر اساس گزارش وضعیت حقوق بشر در سال 1388 و گزارش حقوق اقتصادی و اجتماعی، نقض حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گسترده است. بر اساس بانک معلومات کمیسیون، احصائیه موارد نقض حقوق بشر در سال 1388 به قرار ذیل بود: حق حیات 69 مورد، حق کرامت انسانی 180 مورد، حق آزادی و امنیت شخصی 125 مورد، حق طی مراحل قانونی 268 مورد، حق مالکیت 148 مورد، حق مسکن مناسب 13 مورد، حق تعلیم و تربیت 25 مورد، حق صحت 8 مورد، حق سطح زندگی مناسب 10 مورد، حق ازدواج و تشکیل خانواده 85 مورد، حق آزادی گشت‌وگذار و اقامت 7 مورد، حق کار 12 مورد، حق آزادی فکر، ضمیر و مذهب 4 مورد، حق مشارکت و آزادی در اتحادیه‌ها 3 مورد، حق آزادی اجتماعات 2 مورد و حق تابعیت 1 مورد. به گفته وزارت معارف، 46	تا پایان سال 1392، 60 درصد از قضایای نقض حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی‌ای که به کمیسیون اطلاع داده می‌شود، حل خواهد شد. بر اساس استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS)، دولت تعهد کرده است تا مرگ و میر اطفال زیر سن پنج سال و مادران را به ترتیب تا 21 و 35 درصد تا 1391 (2012) کاهش دهد و بسته مراقبت صحیحی اساسی تا سال 1389 (2010) 90 درصد از نفوس افغانستان را تحت پوشش قرار خواهد داد. در استراتژی بخش صحت و تغذیه تعهد شده است تا پایان سال 1389 (2010/2011)، 90 درصد نفوس افغانستان دسترسی به خدمات صحیحی خواهند داشت و مرگ‌ومیر مادران و اطفال زیر سن یک و پنج‌سال به ترتیب تا 15 و 20 درصد کاهش خواهد یافت.	گزارش‌های تحقیقی و نظارتی کمیسیون، نشرات، بانک معلومات، گزارش‌های توسعه انسانی برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP).	مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط

پیامدها/بازدهها	شاخص ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسؤولیت
		درصد اطفال (5300000 طفل) به آموزش دسترسی ندارند و 60 درصد دخترانی که در سن مکتب رفتن قرار دارند، در مکتب شامل نیستند.				
آگاهی و معلومات عامه از رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین المللی دولت افزایش می یابد.	سطح آگاهی عامه و تعداد گزارش ها در مورد رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین المللی دولت.	به اثر تلاش های کمیسیون و نهادهای جامعه مدنی و مطبوعات، سطح آگاهی عامه از مسایل حقوق بشری نسبتا بهبود یافته و به تلاش بیشتر ضرورت است.	تا پایان سال 1392، معلومات بیشتری به مردم درباره رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین المللی دولت از طریق گزارش های رسانه ها، کمیسیون، جامعه مدنی و جامعه بین المللی ارائه خواهد شد.	نظریات دست اندرکاران و مردم، گزارش ها و تحقیقات کمیسیون.	مشورت ها، مصاحبه ها، پژوهش ها.	بخش نظارت و بررسی؛ بخش های پروگرامی مربوط
رفتار با زندانیان، توقیف شدگان، مظنونان و محجوزان در زندان ها، توقیف خانه ها، نظارت خانه ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و بازداشتگاه های تحت اداره نیروهای امنیتی بین المللی بهبود می یابد و شرایط در این محلات سلب آزادی بهتر می شود.	درجه اجرای پیشنهاد های کمیسیون به منظور بهبود شرایط در زندان ها، مراکز توقیف خانه ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، نظارت خانه ها و مراکز امن اطفال و زنان. درصدی تغییر در تعداد قضایای شکنجه در زندان ها و دیگر محلات سلب آزادی. تعداد رهایی افرادی که به طور غیرقانونی دستگیر، بازداشت یا حبس شده اند.	اگرچه بهبودهایی در شرایط و رفتار با زندانیان، توقیف شدگان و مظنونان به میان آمده است، اما بسیاری از مشکلات در عرصه های تسهیلات/زیر بنا (دسترسی به صحت و آموزش، محل بود و باش، تماس زندانیان و توقیف شدگان با خانواده های خود) و نقض های حقوق بشر (شکنجه، سؤ رفتار جنسی) و معیارهای نادرست برای عفوهای صادر شده توسط رییس جمهور کماکان وجود دارد. در سال 1388 (2009)، کمیسیون 567 شکایت را دریافت کرد که در آن اتهامات نقض حقوق بشر توسط پولیس، منسوبین نظامی، مقام های قضایی و مأموران زندان مطرح شده بود.	تا پایان سال 1392، زیر بنا، رفتار و شرایط در 20 درصد از محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال بهبود خواهد یافت. نظارت کمیسیون بر محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال نشانگر بهبود در رفتارها و کاهش در نقض ها خواهد بود. تعداد کافی محلات سلب آزادی که مطابق با معیارهای بین المللی حقوق بشر است، ایجاد خواهد شد. قضایا و شکایات شکنجه در جریان رسیدگی عدلی و قضایی کاهش می یابد.	مأموریت های نظارت ساحوی، نظریات توقیف شدگان و مأموران زندان دیگر محلات سلب آزادی، گزارش های کمیسیون، جامعه مدنی و جامعه بین المللی.	مصاحبه ها، مأموریت های ساحوی، سوالنامه ها، مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی و تیم بررسی خاص؛ بخش های پروگرامی مربوط

پیامدها/بازدهها	شاخصها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع آوری معلومات	مسئولیت
		بر اساس کار کمیسیون در 1388، 60 درصد از زندانها و دیگر محلات سلب آزادی شاهد بهبود از لحاظ تسهیلات معیشتی بوده است. فعلا تعداد زندانها، توقیفخانهها و مراکز اصلاح و تربیت اطفال کافی نیست.				
آگاهی و حساسیت عامه از سطح و درجه فساد و اثرات سو و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر. اثرات سو و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر ارتقا می یابد.	سطح آگاهی از فساد و اثرات سو و مستقیم آن بر تحقق حقوق بشر.	کمیسیون به صورت مشخص به مسأله فساد و اثرات آن بر حقوق بشر در گزارشهای خود رسیدگی نکرده است؛ در مجموع، گزارشها و مناظرات عامه مشخصا به موضوع اثرات فساد بر حقوق بشر نپرداخته است.	کمیسیون توجه خاصی را به مسأله حقوق بشر و فساد از طریق برگزاری بحثهای عامه و نشر یک گزارش مبذول خواهد کرد.	نظریات دست اندرکاران و مردم، گزارشهای رسانهها، گزارشهای کمیسیون، جامعه مدنی و جامعه بین المللی.	مصاحبهها، مشورتها و مرور اسناد.	بخش آموزش حقوق بشر، بخش رسانهها و نشرات، بخش نظارت و بررسی؛ بخشهای پروگرامی مربوط
دسترسی مردم به ویژه اشخاص آسیب پذیر به شمول زنان، اطفال و اشخاص دارای معلولیت به عدالت افزایش پیدا می کند.	تعداد اشخاص آسیب پذیری که به محاکم مراجعه و قضایای خود را رفع می کنند. سطح تدابیر و تسهیلات در ارگانهای عدلی و قضایی که زمینه دسترسی بیشتر مردم به خصوص اشخاص آسیب پذیر به عدالت را مساعد می کند.	مطابق با گزارشهای کمیسیون، اشخاص آسیب پذیر به خصوص زنان با مشکلاتی در دسترسی به نظام قضایی روبه رو هستند. مصاحبههای نظارت ساحوی کمیسیون در سال 1388 نشان می دهد که 32.5 درصد از مصاحبه شوندهگان جهت رفع مناقشات خود بر سر خانه و زمین به سازوکارهای عدلی رسمی مراجعه می کنند. وضعیت اقتصادی ضعیف	تعداد اشخاص آسیب پذیری که به محاکم مراجعه و قضایای خود را رفع می کنند، تا 20 درصد افزایش خواهد یافت. تعداد زنانی که به محاکم دسترسی دارند، تا 20 درصد افزایش خواهد یافت. امکانات و تسهیلات بیشتری برای اشخاص آسیب پذیر تهیه خواهد شد.	احصائیه محاکم، بانک معلومات کمیسیون. گزارشهای نظارت بر ارگانهای عدلی و قضایی، نظریات مقام های قضایی و اشخاص آسیب پذیر.	مرور اسناد/احصائیه، بازدیدهای نظارتی، مصاحبهها و سوالنامهها.	بخش نظارت و بررسی؛ بخشهای پروگرامی مربوط

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
		اشخاص آسیب‌پذیر توانایی آنها را در دسترسی به وکلای مدافع محدود و مانع دسترسی آنها به عدالت می‌شود.				
تلفات ملکی در جریان منازعه مسلحانه به حداقل ممکن کاهش پیدا می‌کند.	درجه کاهش تلفات ملکی.	در مقایسه با سال 1387، سه‌ماه اول سال 1388 نشاندهنده 30 درصد کاهش در تلفات ملکی در کشور است. کمیسیون در کاهش تلفات ملکی از طریق تقاضا از تمام جوانب درگیر منازعه مسلحانه برای احترام به زندگی و دارایی مردم ملکی سهم داشت.	تا پایان سال 1392، تلفات ملکی فراتر از 30 درصد کاهش خواهد یافت.	گزارش‌های نظارت کمیسیون، گزارش‌های کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، سازمان ملل متحد و دولت.	اسناد مرور.	بخش نظارت و بررسی، تیم بررسی خاص.
بازدهها						
گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی در سطوح ملی و بین‌المللی تهیه و نشر می‌شود.	تعداد و کیفیت گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی تهیه و نشر شده.	کمیسیون به‌طور منظم گزارش‌های سالانه و دوره‌ای را درباره رعایت وظایف حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت منتشر می‌کند. همچنین کمیسیون گزارش‌های نظارتی و تحقیقی و نیز گزارش‌های سایه را موازی با گزارش‌های دولت به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر نشر می‌نماید.	تعداد نشرات سالانه کمیسیون به 8 گزارش دوره‌ای افزایش خواهد یافت. تا پایان سال 1392، کمیسیون گزارش‌های سایه را موازی با گزارش‌های دولت به نهادهای ناظر بر معاهدات حقوق بشر ارائه خواهد کرد.	اسناد و نشرات کمیسیون.	مرور اسناد.	بخش گزارش‌دهی ملی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
بر زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مراکز امن اطفال و زنان و ارگان‌های عدلی و قضایی برای ارزیابی رعایت و حمایت حقوق بشر به‌طور منظم نظارت می‌شود.	دفعات مأموریت‌های نظارتی به زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و مراکز امن اطفال و زنان.	در سال 1388، 1160 مأموریت نظارت ساحوی به زندان‌ها و دیگر محلات سلب آزادی انجام شد.	تا پایان سال 1392، از تمام محلات سلب آزادی و مراکز اصلاح و تربیت اطفال در سطح ولایتی و ولسوالی ماهانه بازدید خواهد شد، بازداشتگاه‌های نیروهای بین‌المللی قابل دسترسی خواهد شد و از آنها سه‌ماه یک‌بار بازدید خواهد شد.	گزارش‌های نظارت ساحوی، اسناد و گزارش‌های کمیسیون.	مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی، بخش گزارش‌دهی ملی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط
نظارت ساحوی به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح تحقق حقوق مدنی و سیاسی در جریان روندهای انتخاباتی صورت می‌گیرد.	تعداد مأموریت‌های نظارت بر حقوق سیاسی و گزارش‌ها در جریان انتخابات.	388 کارمند کمیسیون بر انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی در سال 1388 نظارت کردند و کمیسیون یافته‌های نظارت انتخاباتی خود را در قالب یک گزارش منتشر کرد. کمیسیون همچنین گزارش بی‌نظمی‌ها و تخطی‌های انتخاباتی را تهیه و آن را به کمیسیون شکایات انتخاباتی ارائه کرد. کمیسیون و یوناما اعمال حقوق سیاسی را در جریان دوره انتخابات بررسی کردند و سه گزارش را در این رابطه نشر نمودند.	کمیسیون بر اعمال حقوق سیاسی در جریان انتخابات شورای ملی سال 1389 نظارت خواهد کرد.	گزارش‌های نظارت ساحوی، اسناد و گزارش‌های کمیسیون.	مرور اسناد.	کمیشنران، رییس اجرایی، بخش نظارت و بررسی، بخش گزارش‌دهی ملی.
نظارت ساحوی حقوق اقتصادی،	تعداد مأموریت‌های نظارت ساحوی حقوق	در سال 1389، کمیسیون با 12074 نفر در 182 ولسوالی	تعداد بیشتری از مصاحبه‌ها و مأموریت‌های نظارتی در بخش	گزارش‌های نظارت ساحوی، اسناد و	مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی، بخش

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
اجتماعی و فرهنگی به شمول تأمین حقوق اساسی مثل حق آموزش، حق صحت، حق غذا و اجرای اهداف توسعه هزاره افغانستان (MDGs) به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح اجرای وظایف و تعهدات حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت به طور منظم صورت می‌گیرد.	اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی. تعداد گزارش‌های منتشر شده درباره وضعیت.	در 30 ولایت درباره حقوق اقتصادی و اجتماعی آنها مصاحبه کرد.	بزرگ‌تری از کشور و با گروه‌های متنوع تری از مردم صورت خواهد گرفت. توجه بیشتری به حقوق فرهنگی در نظارت و گزارش‌های نظارتی مبذول خواهد شد.	گزارش‌های کمیسیون.		گزارش‌دهی ملی.
قضایای شامل نقض حق محاکمه عادلانه مردم به‌خصوص اشخاص آسیب‌پذیر به‌طور منظم نظارت و تعقیب می‌شود.	تعداد قضایایی که در محاکم نظارت و تعقیب می‌شود.	در جریان مشورت با دست‌اندرکاران در ماه عقرب سال 1388، توانایی محدود کمیسیون برای تعقیب قضایا بعد از رسیدن قضایا به محاکم شناسایی گردید. کمیسیون خواستار فرمان رییس‌جمهور برای تجدید نظر در رابطه با قضایایی در محاکم شده است که در آن معیارهای محاکمه عادلانه رعایت نشده است.	تلاش‌های بیشتری برای نظارت بر محاکمات علنی تمام قضایای عمده نقض حقوق بشر و قضایایی که در آن حق محاکمه عادلانه نقض شده است، صورت خواهد گرفت. از رییس‌جمهور در مورد تجدید نظر فیصله‌های محاکم تقاضا می‌شود.	گزارش‌های نظارتی، اسناد و گزارش‌های کمیسیون.	مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی، بخش گزارش‌دهی ملی.

پیامدها/بازدهها	شاخص‌ها	وضعیت موجود	وضعیت مطلوب	منابع معلوماتی	روش جمع‌آوری معلومات	مسئولیت
سازوکار جدیدی به منظور نظارت، بررسی و گزارش‌دهی قضایای فساد و تأثیرات آن بر تحقق حقوق بشر ایجاد می‌شود.	تعداد قضایای فساد که نظارت، بررسی و در مورد آنها گزارش داده می‌شود.	به استثنای نظارت و تعقیب قضایای فساد در قوه قضاییه، کمیسیون سهم‌گیری محدودی در رسیدگی به قضایای فساد از دیدگاه حقوق بشر داشته است.	سازوکارهای بیشتری به منظور افزایش سطح نظارت، تعقیب و گزارش‌دهی در مورد قضایای فساد و تأثیرات آن بر تحقق حقوق بشر ایجاد خواهد شد.	گزارش‌های نظارتی، اسناد و گزارش‌های کمیسیون.	مرور اسناد.	بخش نظارت و بررسی، بخش گزارش‌دهی ملی.

۱۶ جوزا ۱۳۸۱

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

برنامه عمل ۱۳۸۹-۹۲ هـ.ش

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

برنامه عمل 92-1389

هدف استراتژیک 1: رهبری

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
<p>بازده 1.1.1. بیانیه‌های عامه و اعلامیه‌های مطبوعاتی منتشر و کنفرانس‌ها/مصاحبه‌های مطبوعاتی برگزار می‌شود.</p> <p>شاخص: دفعات و تعداد بیانیه‌های عامه و کنفرانس‌ها و اعلامیه‌های مطبوعاتی.</p>				
1	ایجاد موقف «آمر روابط عامه» به منظور نظارت منظم بر پوشش مسایل حقوق بشر در رسانه‌ها، هماهنگی فعالیت‌های رسانه‌ای با رسانه‌ها و با دفاتر ساحوی/ولایتی و اجرای وظیفه به حیث معاون سخنگوی کمیسیون	استخدام تا پایان سه‌ماه اول سال 1389، اجرای وظیفه متداوم 1389-92	رییس اجرایی، آمر منابع بشری، آمر روابط عامه	مصارف تحت معاشات کارمندان برنامه‌ای شامل شده است
2	برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی سه‌ماهه درباره وضعیت حقوق بشر و تحولات عمده	1389-92 (سه‌ماهه)	کمیشنران، رییس اجرایی، بخش رسانه‌ها و نشرات، آمر روابط عامه، مشاوران حقوقی، دفاتر ساحوی همکاری با جامعه مدنی	1034 دالر
3	صدور اعلامیه‌ها/ بیانیه‌های مطبوعاتی عندالضرورت توسط دفتر مرکزی و دفاتر ساحوی (وضعیت مطلوب برای سال‌های 92-1389: 2-3 اعلامیه مطبوعاتی در ماه)	1389-92، دوام‌دار	کمیشنران، رییس اجرایی، بخش رسانه‌ها و نشرات، آمر روابط عامه، رؤسای دفاتر ساحوی	مصرف ندارد
4	نشر ماه‌وار اعلامیه‌های مطبوعاتی / معلومات راجع به فعالیت‌های کمیسیون در وبسایت کمیسیون به منظور آگاه‌کردن کارمندان و مردم از تحولات، نشر منظم اعلامیه‌ها/ معلومات / خبرها توسط رؤسای دفاتر ساحوی / ولایتی از طریق رسانه‌های محلی در ساحات / ولایات	1389-92 (ماه وار)	کمیشنران، رییس اجرایی، آمر روابط عامه، فناوری معلومات و ارتباطات، رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی	مصرف ندارد
5	نظارت روزانه بر رسانه‌ها (به منظور قادرسازی کمیسیون برای ارائه پاسخ بهتر به تحولات حقوق بشری، ارزیابی گفتمان عمومی راجع به حقوق بشر در رسانه‌ها و ارزیابی افکار عامه)، تهیه خبرنامه (دو بار در هفته) و انتشار وسیع آن در میان تمام کارمندان کمیسیون	سه‌ماه اول 1389، 1389-92	آمر روابط عامه، بخش رسانه‌ها و نشرات، مراکز منابع	مصرف ندارد
<p>بازده 2.1.1. پیشنهادهای و مشورت‌هایی راجع به سیاست‌ها و مسایل مربوط به حقوق بشر به دولت ارائه می‌شود.</p> <p>شاخص: تعداد پیشنهادهای ارائه‌شده به دولت در خصوص مسایل حقوق بشر و درجه ملاحظه و اجرای آنها.</p>				

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	برگزاری جلسات سه‌ماهه با مقام‌های دولتی، اعضای شورای ملی و قوه قضائیه برای ارائه پیشنهادهای غرض بهبود وضعیت حقوق بشر (بر اساس پیشنهادهای مندرج در گزارش‌ها/ نشرات کمیسیون)	دوام‌دار، 92-1389	کمیشنران، بخش نظارت و بررسی، مشاوران حقوقی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی همکاری با جامعه مدنی/سازمان ملل متحد	مصرف ندارد
2	تهیه پیشنهادهای (از طریق مجمع دادخواهی حقوق بشر) به بازده 4.1.4، فعالیت 1 نگاه کنید) غرض جلوگیری از تعیین ناقضان حقوق بشر به حیث مقام‌های عالی‌رتبه دولتی	دوام‌دار، 92-1389	کمیشنران، دفاتر ساحوی و ولایتی همکاری با سازمان‌های جامعه مدنی	مصرف ندارد
3	ایجاد همکاری و ارائه پیشنهادهای به سازمان ملی محیط زیست درباره تأثیرات محیط زیست بر حقوق بشر و تطبیق احکام قانون محیط زیست	سه‌ماهه، 92-1389	کمیشنران، بخش نظارت و بررسی	مصرف ندارد
4	ایجاد همکاری و برگزاری جلسات با اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتژی ملی مبارزه با فساد به منظور تشریح یافته‌های کمیسیون و ارائه پیشنهادهای	سه‌ماهه، 92-1389	کمیشنران، بخش نظارت و بررسی	مصرف ندارد
بازده 3.1.1. مجالس استماع، تحقیقات و محافل به منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.		شاخص: تعداد مجالس استماع شکایات عامه، تحقیقات و محافلی که به منظور جلب توجه مردم و دولت به مسایل مهم حقوق بشر سازماندهی می‌شود.		
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	برگزاری یک استماع/ تحقیق ملی به منظور بررسی یک مسأله مهم حقوق بشر شناسایی شده توسط کمیسیون	برگزاری استماع/تحقیق در سال 1391	کمیشنران، رییس اجرایی، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی و دیگر بخش‌های لازم	20000 دالر
2	برگزاری جلسات سه‌ماهه با دست‌اندرکاران (قبل از برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی سه‌ماهه کمیسیون)	92-1389 (سه‌ماهه)	دفتر مرکزی و دفاتر ساحوی/ولایتی	7931 دالر
3	برگزاری نشست مطبوعاتی حسابدهی عامه به منظور ارائه گزارش نتایج و مصارف کمیسیون به مردم	92-1389 (در پایان هر سال)	کمیشنران، رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی (به استثنای دفاتر ولایتی غور، هلمند و ارزگان)	4741 دالر
4	برگزاری میزگرد یک‌روزه ساحوی درباره مسایل مهم حقوق بشر (دو میزگرد توسط هر دفتر ساحوی در سال)	92-1389	آمران برنامه‌های ملی، رؤسای دفاتر ساحوی	72065 دالر
بازده 4.1.1. منابع و ابزارهای ارتباطی و معلوماتی به منظور بهبود درک مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون تحکیم می‌شود و گسترش می‌یابد.		شاخص‌ها: - طرح استراتژی ارتباطات. - تعداد منابع و ابزارهای ارتباطی جدیدی که به منظور افزایش شناخت مردم از نقش و صلاحیت‌های کمیسیون توسعه می‌یابد. - تعداد بازدیدکنندگان وبسایت/دانلود اسناد.		

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	تولید یک نشریه ساده و آسان (حداکثر 20 صفحه) درباره کمیسیون (نقش، وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون بر اساس قانون اساسی، روند رسیدگی به شکایات و مراکز منابع) به درجی (10000 نسخه)، پشتو (10000)، انگلیسی (2000)، بریل (600)، ازبکی (1000) و بلوچی (1000) در سال 1389 و 1390 و ترکمنی (1000) و پشه ای (1000) در 1391 و 1392	تکمیل تا سه ماه دوم سال 1389، تجدید به‌طور سالانه (29-1389)	رئیس اجرایی، بخش آموزش حقوق بشر، بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت، مشاوران حقوقی، بخش رسانه ها و نشرات	76763 دالر
2	طرح، چاپ و نشر جنتری 30 صفحه‌ای (5000 نسخه) با درج تمام مناسبت‌های ملی و بین‌المللی حقوق بشری	سه ماه اول سال 1389	بخش رسانه‌ها و نشرات و نشر توسط تمام دفاتر	12610 دالر
3	تهیه و نشر ماهنامه کمیسیون با کیفیت و جذابیت بیشتر و افزایش سطح توزیع (به‌خصوص در مناطق روستایی و دوردست) از طریق چاپ 25000 نسخه در ماه	92-1389 (ماهانه)	بخش رسانه و نشرات	646519 دالر
4	نشر و افزایش سطح انتشار گزارش سالانه کمیسیون (1000 درجی، 1000 پشتو، 1000 انگلیسی)	تکمیل گزارش تا سه ماه اول هر سال	بخش نظارت و ارزیابی، بخش گزارش دهی ملی، روابط با تمویل‌کنندگان همکاری: نظردهی تمام دفاتر در مورد گزارش، توزیع توسط تمام دفاتر	36205 دالر
5	تجدید هفتگی وبسایت کمیسیون با معلومات واصله از کمیشنران، بخش‌ها و رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی	سه ماه اول سال 1389	رئیس اجرایی، فناوری معلومات و ارتباطات، بخش گزارش دهی ملی، روابط با تمویل‌کنندگان	مصرف ندارد
6	ایجاد یک رادیوی اینترنتی درباره مسایل و موضوعات حقوق بشر	ایجاد تا سه ماه سوم سال 1389، تولید برنامه متداوم (وب سرورها و میل سرورها تا پایان سه ماه اول، خریداری و نصب شود)	بخش رسانه‌ها و نشرات، فناوری معلومات و ارتباطات	10000 دالر
مجموع فرعی برای هدف استراتژیک 1 = 887869 دالر معاشات کارمندان برنامه‌ای (3030390 دالر) + 2.5 درصد بودجه احتیاطی (22197 دالر)				
مجموع کلی = 3940456 دالر				

هدف استراتژیک 2: آموزش

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
شاخص‌ها:				
<p>– تعداد افراد آموزش دیده‌ای که آموزش‌ها و فعالیت‌های تعقیبی را به منظور اشاعه بیشتر دانش و مهارت‌های خود انجام می‌دهند.</p> <p>– کیفیت و نتایج کارگاه‌ها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه‌های آگاهی‌دهی.</p>				
بازده 1.1.2. کارگاه‌ها، جلسات آموزشی، سمینارهای علمی و برنامه‌های آگاهی‌دهی برگزار می‌شود.				
1	<p>برگزاری 1488 کارگاه سه‌روزه آموزش حقوق بشر و جلسات تعقیبی در جریان چهار سال برای اردو، پولیس، زندانبانان، قضات، سارنوالان، علماء، استادان پوهنتون‌ها/دارالمعلمین‌ها، مقامات و کارمندان دولتی، خبرنگاران، جامعه مدنی و اشخاص آسیب‌پذیر</p> <p>(1) دفتر ساحوی کابل-4 کارگاه در ماه و 4 جلسه تعقیبی در ماه (1 کارگاه و 1 جلسه تعقیبی به یک سازمان همکار جامعه مدنی واگذار شود)؛ (یک کارگاه و یک جلسه تعقیبی برای بخش حقوق زن در هر دو ماه داده شود). مجموع کارگاه‌ها در 4 سال = 192</p> <p>(2) هر یک از 7 دفتر ساحوی-3 کارگاه در ماه و 3 جلسه تعقیبی در ماه (1 کارگاه و 1 جلسه تعقیبی به یک سازمان همکار جامعه مدنی واگذار شود)؛ (یک کارگاه و یک جلسه تعقیبی برای بخش حقوق زن در هر دو ماه داده شود). مجموع کارگاه‌ها در 4 سال = 1008</p> <p>(3) هر یک از 6 دفتر ولایتی-1 کارگاه در ماه و یک جلسه تعقیبی در ماه؛ (یک کارگاه و یک جلسه تعقیبی برای بخش حقوق زن در هر دو ماه داده شود). مجموع کارگاه‌ها در 4 سال = 288</p> <p>(یادداشت: بخش حقوق زن در 12 دفتر کمیسیون یک کارگاه آموزشی و یک جلسه تعقیبی را در هر دو ماه برگزار خواهد کرد.)</p>	92-1389	<p>بخش آموزش حقوق بشر با همکاری:</p> <p>– بخش حقوق طفل، بخش حقوق زن، بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت و بخش نظارت و بررسی</p> <p>– سازمان‌های جامعه مدنی (بر اساس تفاهم‌نامه‌ها)</p> <p>(یادداشت: بخش حقوق زن در 12 دفتر کمیسیون یک کارگاه آموزشی و یک جلسه تعقیبی را در هر دو ماه برگزار خواهد کرد.)</p>	2707362 دالر
2	<p>برگزاری 2880 جلسه آگاهی‌دهی یک‌روزه برای اردو، پولیس، زندانبانان، قضات، سارنوالان، علما و اشخاص آسیب‌پذیر</p> <p>– بخش حقوق زن: 24 جلسه در سال توسط دفتر ساحوی و 12 جلسه در سال توسط دفتر ولایتی</p> <p>– بخش حقوق طفل: 24 جلسه در سال توسط دفتر ساحوی و 12 جلسه در سال توسط دفتر ولایتی</p> <p>– بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت: 24 جلسه در سال توسط دفتر ساحوی و 12 جلسه در سال توسط دفتر ولایتی</p> <p>تعداد مجموع جلسات آگاهی‌دهی در جریان چهار سال = 2880 (2304 جلسه توسط دفاتر ساحوی و 576 جلسه توسط دفاتر ولایتی)</p> <p>قرار است 86400 نفر از 1389 تا 1392 در جلسات آگاهی‌دهی شرکت کنند.</p>	92-1389	<p>بخش حقوق زن، بخش حقوق طفل و بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت</p>	280158 دالر

3	برگزاری یک سمینار/کنفرانس اکادمیک بین‌المللی دوروزه در سال	1389-92	کمیشنران، رییس اجرایی، آمران برنامه‌های ملی با همکاری بخش‌ها و جامعه مدنی در صورت لزوم	284000 دالر
4	برگزاری محافل عمومی برای تجلیل از چهارروز حقوق بشر	1389-92	آمران برنامه‌های ملی، رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	56894 دالر
5	طرح، چاپ و نشر دو بروشور شش صفحه‌ای در سال (دری و پشتو) در مورد موضوعات عمومی حقوق بشر (20000 نسخه برای هر یک از متن‌های دری و پشتو بروشورها)	1389-92	بخش رسانه‌ها و نشرات با همکاری بخش‌ها در صورت نیاز	20689 دالر
6	اجرای برنامه آموزش طفل به طفل یک روزه (10 طفل برای هر یک از هشت دفتر ساحوی و شش دفتر ولایتی در سال) 140 طفل به حیث آموزگار آموزش می‌بینند.	1389-92	بخش حقوق طفل با همکاری بخش آموزش حقوق بشر	42300 دالر
7	انجام تحقیق برای تثبیت سطح موجود آگاهی عامه از حقوق بشر و انجام تحقیقات تعقیبی به منظور ارزیابی و اندازه‌گیری تغییرات در سطح آگاهی عامه از حقوق بشر	تکمیل تحقیق ابتدایی تا ختم 1389، تحقیقات تعقیبی در پایان سال‌های 1390، 1391 و 1392	بخش تحقیقات و برنامه ریزی، فناوری معلومات و ارتباطات؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	5720 دالر
8	استفاده از فناوری‌ها جدید (کنفرانس ویدیویی، صفحه داخلی در وبسایت، وب هوستینگ، گروه‌های اینترنتی، وبلاگ‌ها، فیسبوک و...) برای نشر معلومات و اخبار راجع به حقوق بشر	دوام‌دار	آمران برنامه‌های ملی	124000 دالر
9	استخدام مشاور (مشاوران) برای مرور راهنماها / منابع آموزشی موجود و طرح مواد جدید، طرح دو راهنمای آموزشی جدید (80 صفحه) درباره موضوعات حقوق بشر (دری و پشتو) —1000 نسخه از هر یک (استخدام یک مشاور سه‌ماهه برای مرور مواد موجود و دو مشاور سه‌ماهه برای طرح دو راهنمای آموزشی جدید)	تکمیل مرور تا پایان سه ماه اول سال 1389، اولین راهنما (پایان سه ماه دوم)، دومین راهنما (پایان سه ماه سوم)	بخش آموزش حقوق بشر با همکاری بخش‌های مربوط	56600 دالر
بازده 2.1.2. دسترسی عامه به منابع، مشورت‌ها و برنامه‌های حقوق بشر از طرق مختلف به شمول مراکز منابع کمیسیون گسترش می‌یابد.			شاخص: تعداد افراد و سازمان‌هایی که از مراکز منابع کمیسیون استفاده می‌کنند و خواستار معلومات و مشورت‌ها می‌شوند.	

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	تهیه فهرست کتب برای هر مرکز منابع کمیسیون و نشر آن در میان روشنفکران، قضا، علمای دینی، روزنامه‌نگاران و دانشجویان	دوام‌دار	رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی، آمران مراکز منابع	مصرف ندارد
2	خرید کتب جدید، فلم، کست، دی وی دی و دیگر تجهیزات لازم برای هر مرکز منابع	1389-92	رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی، آمران مراکز منابع، بخش نشرات و رسانه‌ها	12068 دالر
3	ایجاد بخش معلومات حقوق بشر در کتابخانه‌های دولت و کتابخانه‌های عامه (1 بخش در هر ولایت/34 بخش در جریان چهار سال)	1389-92	آمران مراکز منابع	17000 دالر
4	برگزاری سمینارهای یک‌روزه در سطوح ساحوی و ولایتی برای دولت، کتابداران خصوصی و تاجران/ناشران کتاب برای تشویق فرهنگ مطالعه در مورد حقوق بشر	یک سمینار در سال در هر دفتر ساحوی/ولایتی	بخش رسانه‌ها و نشرات، رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی و آمران مراکز منابع با همکاری وزارت اطلاعات و فرهنگ، تاجران/ناشران کتاب و سازمان‌های جامعه مدنی	3534 دالر
<p>بازده 3.1.2. آموزش، تخصص و منابع به منظور پشتیبانی از طرح برنامه‌های درسی حقوق بشر در مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و تقنینی، مراکز دینی و مراکز آموزشی نظامی/امنیتی/پولیس فراهم آورده می‌شود.</p>				
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	امضای تفاهم‌نامه‌های جدید با وزارت‌های عدلیه، تحصیلات عالی، اطلاعات و فرهنگ و حج و اوقاف، استره محکمه و لوی سارنوالی به منظور فراهم‌آوری تخصص، آموزش و مواد و منابع آموزشی حقوق بشر	1389-92	مشاوران حقوقی، بخش آموزش حقوق بشر	مصرف ندارد
2	شناسایی رابطه‌ها میان کمیسیون و وزارت‌ها (بر اساس تفاهم‌نامه‌ها) و ایجاد یک کمیته در سطح مرکزی (تحت ریاست کمیشنر مسؤول بخش آموزش حقوق بشر) برای طرح برنامه درسی و سپس برگزاری جلسات سه ماهه غرض بازنگری روند اجرای تفاهم‌نامه‌ها و شناسایی عرصه‌های فعالیت بیشتر برای کمیسیون	1389-92	کمیشنر مسؤول، بخش آموزش حقوق بشر، مشاوران حقوقی	1034 دالر
3	ارائه کارگاه‌های آموزش حقوق بشر، تخصص و منابع برای حمایت از وزارت‌ها در زمینه طرح برنامه‌های درسی حقوق بشر برای مکاتب، پوهنتون‌ها، دارالمعلمین‌ها، مراکز آموزشی قضایی و	1389-92	بخش آموزش حقوق بشر،	مصارف تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1

			تقنینی، مراکز دینی و نهادهای آموزشی اردو/پولیس. یادداشت: کارگاه‌های آموزشی در بازده 1.1.2/فعالیت 1 گنجانده شده است.	
	مشاوران حقوقی	شامل شده است		
شاخص: کمیت و کیفیت پوشش رسانه‌ای و برنامه‌های رادیویی/تلویزیونی درباره حقوق بشر و بازتاب نظریات شنوندگان و بینندگان.			بازده 4.1.2. پوشش رسانه‌ای و بخش رادیویی/تلویزیونی موضوعات حقوق بشر افزایش می‌یابد.	
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	امضای قراردادهای جدید و تعدیل قراردادهای موجود با تلویزیون‌ها و رادیوها به منظور افزایش 5 درصدی برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی کمیسیون تا سال 1392	1389-92	تمام دفاتر	5544000 دالر
2	برگزاری 14 کارگاه آموزش حقوق بشر و 14 جلسه تعقیبی برای خبرنگاران رسانه‌های همکار (1 کارگاه و 1 جلسه تعقیبی در سال برای هر دفتر ساحوی و ولایتی). یادداشت: این کارگاه‌ها تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است.	1389-92	بخش آموزش حقوق بشر در تمام دفاتر	مصارف تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است
3	برگزاری جلسات هماهنگی سه‌ماهه با خبرنگاران و رهبران رسانه‌ای در سطوح مرکزی، ساحوی و ولایتی	1389-92	رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی	7931 دالر
بازده 5.1.2. بحث عامه پیرامون مسایل حقوق بشر به شمول مشترکات میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر گسترش می‌یابد.			شاخص‌ها: - تعداد بحث‌ها و مناظرات عامه درباره حقوق بشر به شمول مشترکات میان دین مقدس اسلام و حقوق بشر. - درجه همکاری با علمای دینی و وزارت حج و اوقاف.	
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	برگزاری 88 کارگاه حقوق بشر و اسلام برای علمای دینی (2 کارگاه و 2 جلسه تعقیبی در سال برای هر دفتر ساحوی، 1 کارگاه و 1 جلسه تعقیبی در سال برای هر دفتر ولایتی). یادداشت: این کارگاه‌ها تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است.	1389-92	بخش آموزش حقوق بشر در تمام دفاتر	مصارف تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است
2	تولید و پخش دو میزگرد 45 دقیقه‌ای در سال در رابطه با حقوق بشر و اسلام	1389-92	بخش رسانه‌ها و نشرات	مصارف تحت بازده 4.1.2/فعالیت 1 شامل شده است
4	دعوت از وزارت حج و اوقاف و استرته محکمه برای معرفی 2 عالم دینی (1 عالم دینی از طرف وزارت حج و اوقاف و 1 از طرف استرته محکمه) برای همکاری با کمیسیون و یک کارشناس مستقل جامعه مدنی به منظور تهیه یک کتاب جامع (200 صفحه) درباره مشترکات میان اسلام و حقوق بشر (چاپ 5000 نسخه)	1389-92	بخش آموزش حقوق بشر، مشاوران حقوقی	43600 دالر
بازده 6.1.2. از جامعه مدنی برای رشد ظرفیت آن به منظور اجرای مؤثر فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌رسانی حقوق بشر پشتیبانی می‌شود.			شاخص: تعداد پروژه‌های همکاری با جامعه مدنی برای ترویج و گسترش درک حقوق بشر.	

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	امضای تفاهم‌نامه با 96 نهاد جامعه مدنی (در جریان چهار سال) برای اجرای کارگاه‌های آموزشی بر اساس برنامه عمل کمیسیون. یادداشت: این کارگاه‌ها تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است.	1389-92	آمران برنامه‌ای ملی	مصارف تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است
2	رشد ظرفیت بخش‌های آموزشی سازمان‌های جامعه مدنی از طریق برگزاری کارگاه آموزش آموزگار (یک کارگاه در سال برای هر دفتر ساحوی و ولایتی برای 30 اشتراک‌کننده-14 کارگاه). یادداشت: این کارگاه‌ها تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است.	1389-92	بخش آموزش حقوق بشر در تمام دفاتر	مصارف تحت بازده 1.1.2/فعالیت 1 شامل شده است
<p>مجموع فرعی برای هدف استراتژیک 2 = 9206890 دالر معاشات کارمندان برنامه ای (3030390 دالر) + 2.5 درصد بودجه احتیاطی (230172 دالر)</p> <p>مجموع کلی = 12467452 دالر</p>				

هدف استراتژیک 3: توانمندسازی

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/ همکاری	منابع لازم
<p>شاخص‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> - درجه طرح و اجرای برنامه رشد ظرفیت و ارزیابی سالانه نیازهای انکشافی و آموزشی. - تعداد کارمندان کمیسیون که از فرصت‌های آموزشی و انکشافی بهره‌مند می‌شوند. - سنجش و ارزیابی عملکرد سازمانی کمیسیون و عملکرد کارمندان آن. 				
<p>بازده 1.1.3. فرصت‌های آموزشی و ابزارهای معلوماتی به منظور گسترش دانش و تخصص کارمندان کمیسیون افزایش می‌یابد.</p>				
1	ارزیابی سالانه نیازهای آموزشی/انکشافی کارمندان کمیسیون و تهیه یک برنامه سالانه رشد ظرفیت	ارزیابی در جریان سه ماه چهارم هر سال صورت می‌گیرد	رییس اجرایی، آمر منابع بشری	مصرف ندارد
2	تهیه یک دستنامه 50 صفحه‌ای (دری و پشتو، 500 نسخه از هر یک) برای تمام کارمندان کمیسیون برای افزایش سطح آگاهی از مسایل اساسی حقوق بشر، طرزعمل‌های داخلی، طرز سلوک کارمند و تجدید این دستنامه به‌طور سالانه	تهیه دستنامه تا اواسط سال 1389، تجدید دستنامه در اواخر سال‌های 1-2-1390	آمر منابع بشری، مدیر مالی و اداری، مشاوران حقوقی، بخش آموزش حقوق بشر (کابل)	2155 دالر
3	ارائه آموزش به کارمندانی که جدیداً استخدام می‌شوند، در رابطه با موضوعات عمومی حقوق بشر، وظایف، صلاحیت‌ها و طرزعمل‌های داخلی کمیسیون و طرز سلوک کارمند.	دوام‌دار	آمر منابع بشری، بخش آموزش حقوق بشر، دیگر بخش‌های مربوط	مصرف ندارد
4	ارائه فرصت‌های آموزشی برای 10 درصد از کارمندان برنامه‌ای/ اداری/ مالی کمیسیون (50 کارمند) در سال در داخل کشور، آموزش باید مربوط به لایحه وظایف کارمند باشد، بر اساس نیازهای شناسایی شده در برنامه رشد ظرفیت باشد و مشروط به تعهد کارمند برای ادامه کار برای کمیسیون پس از آموزش باشد	92-1389	رییس اجرایی/منابع بشری	21551 دالر
5	امضای قرارداد با 5 مشاور/سازمان همکار برای ارائه مساعدت، راهنمایی و حمایت از بخش‌های مشخص در کمیسیون	92-1389	رییس اجرایی، منابع بشری، بخش‌ها	200000 دالر
6	ایجاد کمیته‌ای برای امتحان، تهیه فهرست برگزیدگان، مصاحبه و گزینش حداکثر 20 کارمند واجد شرایط در سال برای اشتراک در فرصت‌های تعلیمی و آموزشی در خارج از کشور و ایجاد طرزعملی برای انتقال آموخته‌های آنها به دیگر کارمندان در داخل کمیسیون.	کمیته و طرزعمل تا پایان سه ماه اول سال 1389 ایجاد شود، کمیته نظر به نیاز تشکیل جلسه دهد	رییس اجرایی، آمر منابع بشری	67200 دالر

7	سازماندهی دیدار کاری کارمندان یک دفتر از دفتر دیگر به طور سالانه برای دفاتر ساحوی و ولایتی (14 دیدار در سال - 5 کارمند دفتر ساحوی و 3 کارمند دفتر ولایتی)	به طور سالانه انجام شود (92-1389)	رؤسای دفاتر ساحوی/ولایتی، آمر منابع بشری	46032 دالر
8	سازماندهی دیدار کاری ده روزه به دیگر نهادهای ملی حقوق بشر (2 دیدار در سال، 2 کارمند در هر دیدار)	دو دیدار در سال های (92-1389)	رییس اجرایی، آمران برنامه ای ملی	102000 دالر
9	برگزاری سه کارگاه آموزشی برای کارمندان بانک معلومات دفاتر ساحوی و ولایتی و کارمندان بخش نظارت و بررسی به منظور تجدید مهارت ها در خصوص بانک معلومات کمیسیون	3 کارگاه در سال	بخش بانک معلومات	52020 دالر
10	ایجاد یک کمیته داخلی به منظور بازنگری و اصلاح طرز العمل های اداری و مالی کمیسیون	دوام دار	کمیشنر مسؤل، رییس اجرایی، مشاوران حقوقی، آمر منابع بشری، مدیر اداری و مالی	مصرف ندارد
بازده 2.1.3. تدابیر بیشتری روی دست گرفته می شود تا گروه های محروم از جمله زنان، اقلیت های قومی، دینی و زبانی و اشخاص دارای معلولیت برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون توانمند شوند.		شاخص: درجه اجرای تدابیر برای تشویق گروه های محروم برای درخواست کار و اشتغال در کمیسیون.		
شماره	فعالیت ها	تاریخ آغاز/ تکمیل	مسؤولیت/ همکاری	منابع لازم
1	الحاق یک بند در تمام اعلانات کاربایی برای تشویق گروه های محروم جامعه به ارائه درخواست کار در کمیسیون	اوایل 1389	رییس اجرایی، منابع بشری؛ بخش حقوق زن؛ بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت	مصرف ندارد
2	گسترش نشر اعلانات کاربایی کمیسیون در وبسایت ها و تابلوهای اعلانات کمیسیون، برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) و مؤسسه اکبر (ACBAR)	دوام دار	منابع بشری	مصرف ندارد
3	ثبت و تجدید متداوم احصائیه مربوط به ترکیب کارمندان از حیث جنسیت، قومیت و معلولیت	دوام دار	رییس اجرایی، منابع بشری، تمام دفاتر	مصرف ندارد
4	ارائه فرصت کارآموزی (شش ماهه) (2 نفر در سال در هر یک از 8 دفتر ساحوی، دفاتر ولایتی بدخشان و میمنه و دفتر مرکزی) و تنظیم دیدارهای آموزشی یک روزه به دفاتر کمیسیون (8 دفتر ساحوی، دفاتر ولایتی بدخشان و میمنه و دفتر مرکزی)	از اول 1389 تا آخر 1392	رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی، منابع بشری	9956 دالر
بازده 3.1.3. سیستم ها و ساختارهای مدیریت عملکرد به منظور نظارت، ارزیابی و گزارش دهی		شاخص: درجه طرح سیستم ها و ساختارهای مدیریت عملکرد و مبتنی بر نتایج.		

نتایج کار کمیسیون ایجاد می‌شود.

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/ همکاری	منابع لازم
1	نظارت بر عملکرد کارمندان به طور دوام دار و ارزیابی کارمندان در آخر هر سال	دوام دار و آخر هر سال	رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی، منابع بشری	مصرف ندارد
2	ایجاد بخش نظارت و ارزیابی و استخدام هماهنگ کننده نظارت و ارزیابی به منظور پشتیبانی از اجرای برنامه استراتژیک و برنامه عمل و ارائه گزارش‌های اجرایی به طور سه ماهه و سالانه	ایجاد بخش و استخدام هماهنگ کننده تا پایان سه ماه اول سال 1389	رییس اجرایی، کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر، بخش نظارت و ارزیابی، آمر منابع بشری	مصارف تحت معاشات کارمندان برنامه ای شامل شده است
3	برگزاری دو کارگاه در سال با کمیشنران، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی و بخش‌ها به منظور بازنگری برنامه عمل	یک کارگاه در پایان سه ماه دوم/یک کارگاه در پایان سه ماه چهارم (92-1389)	رییس اجرایی، کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر، بخش نظارت و ارزیابی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی	14525 دالر
4	برگزاری یک نشست مشورتی دوازده روز در شش دفتر ساحوی به منظور ارزیابی و بازنگری اجرای برنامه عمل (دو عضو کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر/بخش نظارت و ارزیابی به هر دفتر برای انجام این مشورت سفر می‌کنند)	تکمیل قبل از پایان سه ماه چهارم هر سال	رییس اجرایی، کمیته برنامه‌ریزی استراتژیک و تجدیدنظر، بخش نظارت و ارزیابی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی	9267 دالر
5	برگزاری کارگاه‌های آموزشی در دفاتر ساحوی درباره گزارش‌دهی مبتنی بر نتایج	برگزاری کارگاه‌ها قبل از پایان سه ماه اول سال 1389	بخش نظارت و ارزیابی، بخش گزارش‌دهی ملی، روابط با تمویل کنندگان	12952 دالر
بازده 4.1.3. حمایت فنی و آموزشی برای نهادهای جامعه مدنی و دولت منجمله بخش‌های حقوق بشر در وزارت خانه‌ها فراهم می‌شود.		شاخص: درجه حمایت تکنیکی از سازمان‌ها و نهادهای جامعه مدنی و دولت به شمول بخش‌های حقوق بشر در وزارت خانه‌ها.		
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/ همکاری	منابع لازم
1	ایجاد یک کمیته هماهنگی متشکل از نمایندگان کمیسیون و کارمندان بخش‌های حقوق بشر در وزارت‌های امور داخلی، دفاع ملی، عدلیه و امور خارجه و نمایندگان ریاست عمومی امنیت ملی و وزارت‌های معارف و امور زنان	ایجاد کمیته در سه ماه اول سال 1389، برگزاری جلسات سه‌ماهه	کمیشنران، رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی	1034 دالر
2	فراهم‌آوری معلومات و ارائه مشورت فنی برای بخش‌های حقوق بشر در وزارت خانه‌ها	1389-92، دوام‌دار	کمیشنران، رییس اجرایی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی، مشاوران حقوقی	4827 دالر

	با همکاری بخش‌ها در صورت نیاز			
3	ارائه کمک و مشورت فنی به وزارت امور خارجه در قسمت تهیه گزارش‌های دولتی در رابطه با کنوانسیون بین‌المللی حقوق بشر	92-1389، دوام‌دار	کمیشنران، تیم بررسی ویژه، بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی، تحلیلگران حقوقی، مشاوران حقوقی	2069 دالر
4	تعیین رابط جامعه مدنی برای گسترش روابط با سازمان‌ها جامعه مدنی، سازمان‌های غیرحکومتی فعال در عرصه حقوق بشر و شبکه‌های موجود جامعه مدنی (اکبر AC) (BAR)، ANCB، مجمع جامعه مدنی افغانستان (ACSF)	استخدام رابط تا پایان سه ماه اول سال 1389	رییس اجرایی، منابع بشری؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مصارف تحت معاشات کارمندان برنامه‌ای شامل شده است
5	ایجاد بانک معلومات سازمان‌های جامعه مدنی و سازمان‌های غیرحکومتی فعال در عرصه حقوق بشر و تجدید این بانک معلومات به‌طور دوام‌دار	سه ماه دوم سال 1389، تجدید دوام‌دار	رابط جامعه مدنی، بخش بانک معلومات	مصرف ندارد
6	انجام یک ارزیابی به منظور تعیین سطح ظرفیت جامعه مدنی و فراهم‌آوری معلومات، منابع، مشورت فنی و حمایت برای سازمان‌های جامعه مدنی و سازمان‌های غیرحکومتی به‌طور دوام‌دار	سه ماه سوم (ارزیابی)، همکاری دوام‌دار	رابط جامعه مدنی	مصرف ندارد
7	اشتراک فعال در جلسات و کنفرانس‌های برگزار شده توسط نهادهای دولتی، سازمان‌های جامعه مدنی و سازمان‌های غیرحکومتی فعال در عرصه حقوق بشر	دوام‌دار	کارمندان برنامه‌ای کمیسیون	مصرف ندارد
<p>مجموع فرعی برای هدف استراتژیک 3 = 545589 دالر معاشات کارمندان برنامه‌ای (3030390 دالر) + 2.5 درصد بودجه احتیاطی (13640 دالر)</p> <p>مجموع کلی = 3589619 دالر</p>				

هدف استراتژیک 4: دادخواهی

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
<p>شاخص‌ها:</p> <p>- تعداد نشست‌ها و کوشش‌های هماهنگی با سازمان‌های جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی.</p> <p>- درجه فعالیت شبکه‌های دادخواهی مؤثر با مدافعان، رضاکاران و سازمان‌های جامعه مدنی حقوق بشر.</p>				
<p>بازده 1.1.4. شبکه‌های دادخواهی و فعالیت‌های مشترک با جامعه مدنی، اعضای شورای ملی و اعضای شوراهای ولایتی ایجاد و تحکیم می‌شود.</p>				
1	تحکیم بیشتر مشارکت و نقش رهبری کمیسیون در شبکه‌ها و کمیته‌های موجود— شبکه حمایت از طفل (CPAN)، شبکه زنان افغانستان (AWN)، کمیته دادخواهی اشخاص دارای معلولیت (ACPD)، گروه کاری درباره بازداشت‌های مربوط به جنگ و گروه هماهنگی عدالت انتقالی	دوام‌دار	کمیشنران، بخش حقوق طفل، بخش حقوق زن، بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت، بخش عدالت انتقالی، تیم بررسی ویژه	مصرف ندارد؟
2	ایجاد مجمع دادخواهی حقوق بشر (متشکل از سازمان‌های جامعه مدنی فعال در عرصه حقوق بشر و سایر دست‌اندرکاران عمده) برای بحث پیرامون مسایل جدی حقوق بشر و شناسایی زمینه‌های فعالیت و دادخواهی بیشتر و تشکیل جلسه هر دو ماه یک‌بار	92-1389 (هر دو ماه یک‌بار)	کمیشنران، بخش نظارت و بررسی، بخش حقوق طفل، بخش حقوق زن، بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت، مشاوران حقوقی، رابط جامعه مدنی، رؤسای دفاتر ساحوی و ولایتی	53790 دالر
3	ایجاد کمیته‌ها در تمام دفاتر ساحوی/ولایتی برای اعمال فشار بر دولت و نیروهای امنیتی بین‌المللی به منظور جلوگیری از تلفات غیرنظامی و تلاشی‌های خودسرانه	از آغاز سال 1389، یک جلسه منظم در هر ماه	تیم بررسی ویژه، بخش نظارت و بررسی در تمام دفاتر ساحوی و ولایتی	26895 دالر
4	برگزاری یک محفل سالانه برای اعطای جایزه به فعال حقوق بشر سال	92-1389	کمیشنران، رییس اجرایی، آمران برنامه‌ای ملی	7112 دالر
<p>شاخص‌ها:</p> <p>- تعداد بازنگری‌ها و نظریات تقنینی ارائه شده به دولت.</p> <p>- درجه تعدیل قوانین و مقررات بر اساس نظریات کمیسیون.</p>				
<p>بازده 2.1.4. مشارکت در روند قانونگذاری از طریق ارائه بازنگری‌ها و نظریات تقنینی افزایش می‌یابد.</p>				

- دفعات مراجعه دولت و نهادهای قانونگذاری حین تصویب و تعدیل قوانین به کمیسیون.				
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	بازنگری تمام قوانین مربوط به حقوق بشر به خصوص قانون مدنی، قانون جزا، قانون رسیدگی به تخلفات اطفال، قانون محو تبعیض علیه زنان و قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت و تشریک این بازنگری با سازمان‌های جامعه مدنی و مراجع ذی‌ربط و بعداً ارائه پیشنهادهای به منظور تعدیل قوانین موجود یا وضع قوانین جدید	آغاز سال 1389-پایان 1392	کمیسیونر، مشاوران حقوقی، آمر بخش نظارت و بررسی (کابل) با همکاری سازمان‌های جامعه مدنی	مصرف ندارد
2	دادخواهی به خاطر تصویب قانون همکاری با محکمه جزایی بین‌المللی و بعد از تصویب، دادخواهی به خاطر اجرای این قانون	دوام‌دار	کمیسیونر، مشاوران حقوقی با همکاری جامعه مدنی و وزارت عدلیه	مصرف ندارد
3	دادخواهی به خاطر تصویب کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت (با همکاری کمیته دادخواهی اشخاص دارای معلولیت) و بعد از تصویب، دادخواهی به خاطر اجرای این کنوانسیون	دوام‌دار	کمیسیونر مسؤول، مشاوران حقوقی، بخش حقوق اشخاص دارای معلولیت با همکاری سازمان‌های جامعه مدنی فعال در عرصه معلولیت	مصرف ندارد
<p>شاخص‌ها:</p> <p>بازده 3.1.4. بر دولت فشار آورده می‌شود، پیشنهادهایی به آن ارائه می‌شود و از آن برای تطبیق برنامه عمل صلح، مصالحه و عدالت پشتیبانی می‌شود.</p> <p>- تعداد پیشنهادهای ارائه شده به دولت درباره مسایل حقوق بشر و درجه ملاحظه و اجرای آنها.</p> <p>- سطح حمایت از اجرای برنامه‌ها و ابتکارها.</p>				
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	نشر گزارش تشریح منازعه	تکمیل تا سه ماه اول سال 1389	بخش عدالت انتقالی	90513 دالر
2	برگزاری جلسات سه ماه با سازمان‌های جامعه مدنی، شورای ملی، شوراهای ولایتی و انجمن‌های قربانیان جنگ به منظور اعمال فشار بر دولت در جهت اجرای برنامه عمل دولت درباره صلح، مصالحه و عدالت	سه ماه دوم سال 1389، هر سال	کمیسیونر مسؤول، بخش عدالت انتقالی	26895 دالر
3	حمایت از ایجاد گروه‌های قربانیان جنگ در سراسر کشور	دوام‌دار	کمیسیونر مسؤول، بخش عدالت انتقالی	مصرف ندارد
4	دادخواهی به خاطر اجرای برنامه عمل دولت درباره صلح، مصالحه و عدالت در سطوح	دوام‌دار	کمیسیونر مسؤول، بخش عدالت	مصرف ندارد

	انتقالی		ملی و بین‌المللی	
145000 دالر	کمیسیونر مسؤول، بخش عدالت انتقالی	1389-92	ایجاد یک موزیم جدید در هرات و دو آبدۀ یادگار قربانیان جنگ در بامیان و جلال آباد و ارائه پیشنهادهای به دولت برای شناسایی نیاز ایجاد موزیم‌ها/آبدات یادگار بیشتر.	5
شاخص: تعداد بیانیه‌ها و نظریات ارائه‌شده به شورای حقوق بشر، دیگر ساختارهای مربوط به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی.			بازده 4.1.4. بیانیه‌ها و نظریات درباره گزارش‌های داده‌شده به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، دیگر ساختارهای وابسته به سازمان ملل متحد و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ارائه می‌شود.	
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسؤولیت/همکاری	منابع لازم
1	ارائه نظریات و مشورت‌ها به شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد به منظور جلب توجه بین‌المللی به حقوق زنان، اطفال و اشخاص دارای معلولیت	1389-92 (سالانه)	کمیسیونر، بخش گزارش دهی ملی، تحلیلگران حقوقی	مصرف ندارد
2	اشتراک در جلسات سالانه کمیته هماهنگی بین‌المللی نهادهای ملی حقوق بشر به خاطر ترویج و حمایت از حقوق بشر (ICC) و مجمع آسیا-اقیانوسیه نهادهای ملی حقوق بشر (APF) و دیگر کنفرانس‌ها/جلسات ع منطقه‌ای/بین‌المللی در رابطه با وضعیت افغانستان و ترویج و حمایت از حقوق بشر	1389-92	کمیسیونر، رییس اجرایی، دیگر کارمندان در صورت نیاز	53790 دالر
<p>مجموع فرعی برای هدف استراتژیک 4 = 403995 دالر معاشات کارمندان برنامه‌ای (3030390 دالر) + 2.5 درصد بودجه احتیاطی (10100 دالر)</p> <p>مجموع کلی = 3444486 دالر</p>				

هدف استراتژیک 5: نظارت و بررسی

شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
<p>بازده 1.1.5. گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی در سطوح ملی و بین‌المللی تهیه و نشر می‌شود.</p> <p>شاخص: تعداد و کیفیت گزارش‌های سایه، نظارتی، تحقیقی، وضعیتی و موضوعی تهیه و نشر شده.</p>				
1	تهیه و نشر یک گزارش سالانه درباره وضعیت حقوق بشر در زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و در خصوص افراد تحت بازداشت نیروهای امنیتی بین‌المللی (در صورت دسترسی به این بازداشتگاه‌ها)	گزارش در سه ماه اول هر سال (92-1390)	دفتر مرکزی (تحلیلگران حقوقی) با همکاری تیم بررسی ویژه و بخش نظارت و بررسی در دفاتر ساحوی و ولایتی	17241 دالر
2	تهیه و نشر یک گزارش سالانه به شورای ملی درباره وضعیت حقوق بشر	نشر در جریان سه ماه اول هر سال	بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی	17241 دالر
3	تهیه و نشر یک گزارش سالانه درباره موارد نقض حقوق بشردوستانه بین‌الملل	گزارش عمومی در پایان هر سال و گزارش‌های موضوعی در صورت نیاز	تیم بررسی ویژه با همکاری بخش نظارت و بررسی در تمام دفاتر	25861 دالر
4	تهیه و نشر یک گزارش در هر دو سال درباره وضعیت حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	نشر گزارش هر دو سال یک بار—1390 و 1392	تحلیلگران حقوقی، بخش نظارت و بررسی در تمام دفاتر	25861 دالر
5	تهیه و نشر یک گزارش سالانه درباره وضعیت حقوق مدنی و سیاسی (آزادی بیان، محاکمه عادلانه و...)	نشر گزارش در هر سال—92-1389	تحلیلگران حقوقی، بخش نظارت و بررسی در تمام دفاتر	25861 دالر
6	تهیه و نشر گزارش‌ها در مورد حقوق سیاسی در جریان انتخابات شورای ملی و شوراهای ولسوالی (شش گزارش در مجموع)	گزارش‌ها در هنگام انتخابات و در صورت نیاز	کمیسیونر مسؤول، بخش نظارت و بررسی در تمام دفاتر، تحلیلگران حقوقی با همکاری تمام دفاتر ساحوی و ولایتی	مصرف ندارد
7	تهیه و نشر سایر گزارش‌های موضوعی در زمینه‌های زیر: <ul style="list-style-type: none"> - خشونت علیه زنان (سالانه) - وضعیت اطفال (سالانه) - وضعیت مسکن مناسب (سالانه) - اشخاص کهنسال و متقاعد (سه ماه اول سال‌های 1390 و 1392) - وضعیت اشخاص دارای معلولیت (سه ماه اول سال‌های 1390 و 1392) - تنبیه جسمانی اطفال در مکاتب (1392) 	سالانه و یک بار در دو سال	بخش تحقیقات و برنامه‌ریزی با همکاری بخش‌های مربوط	120684 دالر
8	تهیه و نشر گزارش سایه UPR و گزارش سایه سید، دیگر گزارش‌های سایه بررسی شود	سه ماه دوم سال 1392، گزارش سایه UPR گزارش سایه سیدا بررسی	بخش گزارش‌دهی ملی، روابط با تمویل‌کنندگان، تحلیلگران حقوقی	مصرف ندارد

	شود	با همکاری وزارت امور خارجه	
بازده 2.1.5. بر زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال، مراکز امن اطفال و زنان و ارگان‌های عدلی و قضایی برای ارزیابی رعایت و حمایت حقوق بشر به‌طور منظم نظارت می‌شود.		شاخص: دفعات مأموریت‌های نظارتی به زندان‌ها، توقیف‌خانه‌ها، نظارت‌خانه‌ها، مراکز اصلاح و تربیت اطفال و مراکز امن اطفال و زنان.	
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری
منابع لازم			
1	نظارت ماه‌وار بر 310 زندان، توقیف‌خانه و نظارت‌خانه در هر ساحه/ولایت و اجرای بررسی‌های لازم	دوام‌دار، 1 دیدار از هر محل سلب آزادی در هر ماه و دیگر دیدارهای لازم	بخش نظارت و بررسی، بخش حقوق زن
2	نظارت ماه‌وار بر مراکز اصلاح و تربیت اطفال و یتیم‌خانه‌ها در هر ساحه/ولایت (34) و اجرای بررسی‌های لازم	دوام‌دار، 1 دیدار از هر یک از 34 مرکز در هر ماه	بخش حقوق طفل (فرمه‌های نظارت به بخش نظارت و بررسی سپرده شود)
3	نظارت ماه‌وار بر مراکز امن زنان در هر ساحه/ولایت و اجرای بررسی‌های لازم	دوام‌دار، 1 دیدار از هر مرکز در هر ماه	بخش حقوق زن، بخش حقوق طفل (فرمه‌های نظارت به بخش نظارت و بررسی سپرده شود)
4	نظارت ماه‌وار بر بازداشتگاه‌های تحت اداره نیروهای امنیتی بین‌المللی (در صورت امکان)	دوام‌دار برای دو سال در صورت امکان (1391 و 1392)	تیم بررسی ویژه
بازده 3.1.5. نظارت ساحوی به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح تحقق حقوق مدنی و سیاسی در جریان روندهای انتخاباتی صورت می‌گیرد.		شاخص: تعداد مأموریت‌های نظارت بر حقوق مدنی و سیاسی و گزارش‌ها در جریان انتخابات.	
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری
منابع لازم			
1	نظارت بر انتخابات ولسی جرگه در 27 سنبله سال 1389	اسد- سنبله سال 1389	بخش نظارت و بررسی با همکاری دیگر بخش‌ها
2	نظارت بر روند انتخابات شوراهای ولسوالی و شاروالی‌ها	1390 (تاریخ تعیین شود)	بخش نظارت و بررسی با همکاری دیگر بخش‌ها
3	نظارت بر تظاهرات، اجتماعات و گردهمایی‌های عامه در صورت لزوم	در صورت وقوع 92-1389	بخش نظارت و بررسی
4	نظارت و بررسی تلفات ملکی ناشی از منازعه مسلحانه	در صورت لزوم	تیم بررسی ویژه

شاخص‌ها: - تعداد مأموریت‌های نظارت ساحوی بر حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی. - تعداد گزارش‌های منتشر شده درباره وضعیت.		بازده 4.1.5. نظارت ساحوی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به شمول تأمین حقوق اساسی مثل حق آموزش، حق صحت، حق غذا و اجرای اهداف توسعه هزاره افغانستان (MDGs) به منظور ارزیابی و گزارش‌دهی عامه سطح اجرای وظایف و تعهدات حقوق بشری ملی و بین‌المللی دولت به‌طور منظم صورت می‌گیرد.		
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	انجام مأموریت‌های نظارت ساحوی به منظور ارزیابی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (به‌خصوص حقوق اشخاص آسیب‌پذیر، اجرای اهداف توسعه هزاره افغانستان و توازن جغرافیایی مصرف بودجه ملی) و اجرای بررسی‌های لازم	دوام‌دار، 92-1389	بخش نظارت و بررسی، بخش حقوق طفل، بخش حقوق زن	4430160 دالر
بازده 5.1.5. قضایای شامل نقض حق محاکمه عادلانه مردم به خصوص اشخاص آسیب‌پذیر به‌طور منظم نظارت و تعقیب می‌شود.		شاخص: تعداد قضایایی که در محاکم نظارت و تعقیب می‌شود.		
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	بررسی شکایات واصله در مورد عدم رعایت معیارهای محاکمه عادلانه در ارگان‌های عدلی و قضایی	دوام‌دار	بخش نظارت و بررسی با همکاری بخش‌های مربوط	مصرف ندارد
2	بررسی وضعیت اشخاص مظنون و متهم و تعقیب قضایا تا صدور حکم محکمه و تعیین سرنوشت این افراد مطابق با قانون	دوام‌دار	بخش نظارت و بررسی	مصرف ندارد
3	نظارت بر قضایای خبرساز نقض حقوق بشر در محاکم	در صورت نیاز	بخش نظارت و بررسی	مصرف ندارد
4	بررسی قضایای نقض حقوق بشر شناسایی شده در جریان نظارت‌ها و ارائه پیشنهادها به لوی سارنوالی، پولیس و محاکم به منظور جلوگیری از نقض حقوق بشر	دوام‌دار	بخش نظارت و بررسی	مصرف ندارد
بازده 6.1.5. سازوکار جدیدی به منظور نظارت، بررسی و گزارش‌دهی قضایای فساد و تأثیرات آن بر تحقق حقوق بشر ایجاد می‌شود.		شاخص: تعداد قضایای فساد که نظارت، بررسی و در مورد آنها گزارش داده می‌شود.		
شماره	فعالیت‌ها	تاریخ آغاز/تکمیل	مسئولیت/همکاری	منابع لازم
1	نظارت و بررسی شکایات و قضایای نقض حقوق بشر ناشی از فساد در قوه قضاییه، ارگان‌های مجری قانون و نظام سیاسی	92-1389	بخش نظارت و بررسی، مشاوران حقوقی؛ بخش‌های پروگرامی مربوط	مصرف ندارد
2	اجرای وظیفه به عنوان عضو مورد مشورتی ریاست جمهوری درباره تعیین مقام‌های عالی رتبه دولتی	92-1389	کمیسیون مربوط	مصرف ندارد
3	برگزاری جلسات سه ماهه با اداره عالی نظارت بر تطبیق استراتژی ملی مبارزه با فساد و ارائه پیشنهادها	92-1389	کمیسیون مربوط، بخش نظارت و بررسی، مشاوران حقوقی	مصرف ندارد
مجموع فرعی برای هدف استراتژیک 5 = 7660187 دالر معاشات کارمندان برنامه‌ای (3030390 دالر) + 2.5 درصد بودجه احتیاطی (191505 دالر)				

مجموع کلی = 10882082 دالر

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

بودجه چهارساله 92-1389

AFGHANISTAN INDEPENDENT HUMAN RIGHTS COMMISSION (AIHRC)

CONSOLIDATED BUDGET FOR THE FOUR YEARS (1389 - 1392) (2010 - 2013)

No	Activity Description	1389				1390				1391				1392				Total 4 years Budget
		Direct cost	Professional AIHRC staff salary	2.5% Contingency	Total for 1389	Direct cost	Professional AIHRC staff salary	2.5% Contingency	Total for 1390	Direct cost	Professional AIHRC staff salary	2.5% Contingency	Total for 1391	Direct cost	Professional AIHRC staff salary	2.5% Contingency	Total for 1392	
A PROGRAM COST																		
1	GOAL 1: LEADERSHIP	\$210,110	\$701,646	\$5,253	\$917,008	\$210,116	\$737,947	\$5,253	\$953,315	\$220,621	\$776,208	\$5,516	\$1,002,344	\$247,022	\$814,590	\$6,176	\$1,067,788	\$3,940,456
2	GOAL 2: EDUCATION	\$2,359,574	\$701,646	\$58,989	\$3,120,209	\$2,290,987	\$737,947	\$57,275	\$3,086,208	\$2,187,136	\$776,208	\$54,678	\$3,018,022	\$2,369,193	\$814,590	\$59,230	\$3,243,013	\$12,467,452
3	GOAL 3: EMPOWERMENT	\$134,160	\$701,646	\$3,354	\$839,160	\$135,603	\$737,947	\$3,390	\$876,940	\$137,118	\$776,208	\$3,428	\$916,753	\$138,708	\$814,590	\$3,468	\$956,766	\$3,589,619
4	GOAL 4: ADVOCACY	\$205,090	\$701,646	\$5,127	\$911,863	\$63,095	\$737,947	\$1,577	\$802,619	\$66,249	\$776,208	\$1,656	\$844,113	\$69,562	\$814,590	\$1,739	\$885,891	\$3,444,486
5	GOAL 5: MONITORING AND INVESTIGATION	\$2,030,560	\$701,646	\$50,764	\$2,782,970	\$1,873,260	\$737,947	\$46,832	\$2,658,038	\$1,876,695	\$776,208	\$46,917	\$2,699,820	\$1,879,672	\$814,590	\$46,992	\$2,741,254	\$10,882,082
Sub Total		\$4,939,494	\$3,508,229	\$123,487	\$8,571,210	\$4,573,059	\$3,689,734	\$114,326	\$8,377,119	\$4,487,819	\$3,881,038	\$112,195	\$8,481,052	\$4,704,156	\$4,072,951	\$117,604	\$8,894,712	\$34,324,093
B MANAGEMENT COST																		
1	SALARIES AND BENEFITS		\$2,513,786		\$2,513,786		\$2,636,738		\$2,636,738		\$2,763,778		\$2,763,778		\$2,891,069		\$2,891,069	\$10,805,370
2	OTHER DIRECT COST	\$1,159,740		\$11,597	\$1,171,337	\$838,727		\$8,387	\$847,114	\$939,663		\$9,397	\$949,060	\$922,647		\$9,226	\$931,873	\$3,899,385
Sub Total		\$1,159,740	\$2,513,786	\$11,597	\$3,685,123	\$838,727	\$2,636,738	\$8,387	\$3,483,852	\$939,663	\$2,763,778	\$9,397	\$3,712,838	\$922,647	\$2,891,069	\$9,226	\$3,822,942	\$14,704,755
C GOVERNANCE COST																		
1	SALARIES AND BENEFIT		\$386,845		\$386,845		\$404,676		\$404,676		\$440,339		\$440,339		\$493,834		\$493,834	\$1,725,694
2	TRAVEL COST	\$30,375			\$30,375	\$31,894			\$31,894	\$33,488			\$33,488	\$35,163			\$35,163	\$130,920
Sub Total		\$30,375	\$386,845	\$0	\$417,220	\$31,894	\$404,676	\$0	\$436,570	\$33,488	\$440,339	\$0	\$473,828	\$35,163	\$493,834	\$0	\$528,997	\$1,856,614
D CONSTRUCTION OF HQ NEW BUILDING																		
1	SALARIES AND BENEFIT		\$79,200		\$79,200		\$83,952		\$83,952		\$88,989		\$88,989		\$94,328		\$94,328	\$346,470
2	OTHER DIRECT COST	\$483,300			\$483,300	\$494,098			\$494,098	\$494,944			\$494,944	\$495,841			\$495,841	\$1,968,182
Sub Total		\$483,300	\$79,200	\$0	\$562,500	\$494,098	\$83,952	\$0	\$578,050	\$494,944	\$88,989	\$0	\$583,933	\$495,841	\$94,328	\$0	\$590,169	\$2,314,652
GRAND TOTAL		\$6,612,909	\$6,488,059	\$135,085	\$13,236,053	\$5,937,778	\$6,815,099	\$122,714	\$12,875,591	\$5,955,915	\$7,174,144	\$121,592	\$13,251,651	\$6,157,806	\$7,552,183	\$126,830	\$13,836,819	\$53,200,114